

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

RESOLUCIÓ de 27 de febrer de 2017, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual s'estableixen les normes per a la producció integrada en vinya, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. [2017/1865]

La norma tècnica vigent a la Comunitat Valenciana sobre producció integrada en vinya va ser establida per la Resolució de 2 de juny de 2014, del director general de Producció Agrària i Ramaderia.

L'experiència adquirida i alguns canvis normatius sobre productes fitosanitaris, va aconsellar fer diverses revisions i modificacions, estant vigents actualment, a més de l'anterior resolució, els annexos I a IV de la Resolució de 17 d'abril de 2015, del director general de Producció Agrària i Ramaderia, i la Resolució de 27 de maig de 2016, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, que substitueix l'annex V i modifica la pràctica Maquinària d'Aplicació.

Els canvis que es produeixen contínuament entre els fitosanitaris autoritzats per la legislació obliga a revisar anualment l'annex V d'Estratègia de control integrat. La publicació d'un nou annex V implicaria l'existència de quatre resolucions diferents en vigor, amb un grau de dispersió que dificultaria en gran manera el maneig pràctic de la norma pels interessats, per la qual cosa es considera oportú actualitzar en annex V i refundre totes les resolucions en una sola.

En conseqüència, i segons la disposició final primera, d'aplicació de l'Ordre 44/2010, de 14 de desembre, de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i alimentació, sobre reglamentació de les produccions obtingudes per tècniques d'agricultura integrada i de les condicions d'autorització de les entitats de control i certificació que faculta el director general competent en matèria de sanitat vegetal, per a dictar els actes, resolucions i instruccions que siguen necessaris per a l'aplicació de l'ordre esmentada, resolc:

Primer

Derogar:

- La Resolució de 2 de juny de 2014, del director general de Producció Agrària i Ramaderia, per la qual s'estableixen les normes per a la producció integrada en vinya en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- La Resolució de 17 d'abril de 2015, del director general de Producció Agrària i Ramaderia, per la qual es modifiquen les normes per a la producció integrada en vinya, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- La Resolució de 27 de maig de 2016, del director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, per la qual es modifiquen les normes per a la producció integrada en vinya, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Segon

Establir la reglamentació per al cultiu de la vinya a la Comunitat Valenciana sota la denominació de producció integrada, fixant les normes estrictes i prohibicions que han de complir-se, així com les recomanacions.

Tercer

Aquesta resolució entrarà en vigor als 15 dies de la publicació.

València, 27 de febrer de 2017.– El director general d'Agricultura, Ramaderia i Pesca: Rogelio Llanes Ribas.

PRÀCTICA: Preparació del Terreny per a la Plantació

Norma estricta o prohibició

És obligatori eliminar les restes procedents d'anteriors cultius.

Queda prohibida la desinfecció química del terreny, excepte en casos tècnicament justificats i autoritzats per l'organisme oficial corresponent.

En els terrenys que abans hagen tingut vinya s'han de deixar sense cultivar-hi vinya almenys quatre anys, si s'han observat atacs de fongs

Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural

RESOLUCIÓN de 27 de febrero de 2017, del director general de Agricultura, Ganadería y Pesca, por la que se establecen las normas para la producción integrada en vid, en el ámbito de la Comunitat Valenciana. [2017/1865]

La norma tècnica vigent en la Comunitat Valenciana sobre producció integrada en viña fue establecida por la Resolució de 2 de junio de 2014, del director general de Producció Agraria y Ganaderia.

La experiencia adquirida y algunos cambios normativos sobre productos fitosanitarios, aconsejó hacer varias revisiones y modificaciones, estando vigentes actualmente, además de la anterior resolución, los anexos I a IV de la Resolució de 17 de abril de 2015, del director general de Producció Agraria y Ganaderia, y la Resolució de 27 de mayo de 2016, del director general de Agricultura, Ganaderia y Pesca, que sustituye el anexo V y modifica la práctica Maquinaria de Aplicación.

Los cambios que se producen continuamente entre los fitosanitarios autorizados por la legislación obliga a revisar anualmente el anexo V de Estrategia de control integrado. La publicación de un nuevo anexo V implicaría la existencia de cuatro resoluciones diferentes en vigor, con un grado de dispersión que dificultaría en gran medida el anexo práctico de la norma por los interesados, por lo que se considera oportuno actualizar en anexo V y refundir todas las resoluciones en una sola.

En consecuencia, y según la disposición final primera, de aplicación de la Orden 44/2010, de 14 de diciembre, de 2010, de la Conselleria de Agricultura, Pesca y Alimentación, sobre reglamentación de las producciones obtenidas por técnicas de agricultura integrada y de las condiciones de autorización de las entidades de control y certificación que faculta al director general competente en materia de sanidad vegetal, para dictar los actos, resoluciones e instrucciones que sean precisos para la aplicación de dicha orden, resuelvo:

Primero

Derogar:

- La Resolució de 2 de junio de 2014, del director general de Producció Agraria y Ganaderia, por la que se establecen las normas para la producción integrada en vid en el ámbito de la Comunitat Valenciana.
- La Resolució de 17 de abril de 2015, del director general de Producció Agraria y Ganaderia, por la que se modifican las normas para la producción integrada en viña, en el ámbito de la Comunitat Valenciana.
- La Resolució de 27 de mayo de 2016, del director general de Agricultura, Ganaderia y Pesca, por la que se modifican las normas para la producción integrada en viña, en el ámbito de la Comunitat Valenciana.

Segundo

Establecer la reglamentación para el cultivo de la viña en la Comunitat Valenciana bajo la denominación de producció integrada, fijando las normas estrictas y prohibiciones que deben cumplirse, así como las recomendaciones.

Tercero

Esta resolució entrarà en vigor a los 15 días de su publicació

València, 27 de febrero de 2017.– El director general de Agricultura, Ganaderia y Pesca: Rogelio Llanes Ribas.

PRÀCTICA: Preparació del Terreno para la Plantación

Norma estricta o prohibició

Es obligatorio eliminar los restos procedentes de anteriores cultivos.

Queda prohibida la desinfecció química del terreno, salvo casos tècnicament justificats i autoritzats per el organisme oficial correspondiente.

En los terrenos que anteriormente hayan tenido vid deberá dejarse sin cultivar vid al menos cuatro años, si se han observado ataques de

del sòl, nematodes o altres paràsits del sòl, excepte en el cas de fer pràctiques alternatives com ara la solarització.

Recomanació

En els terrenys en què abans hi ha hagut vinya, és convenient deixar un període de set anys abans d'establir-ne una plantació nova. En aquest període, és aconsellable el cultiu d'algun cereal o lleguminosa.

Cal efectuar una aportació de matèria orgànica i adobament de fons segons les dades obtingudes de l'anàlisi del sòl.

PRÀCTICA: Plantació

Norma estricta o prohibició

En les noves plantacions el material vegetal utilitzat haurà de procedir de productors oficialment autoritzats, estar certificat i amb passaport fitosanitari.

Totes les parcel·les que s'acullen al programa de producció integrada, hauran de complir els requisits legals als efectes d'autorització de plantació de vinya.

La disposició de les fileres dels ceps serà la que minimitze l'erosió del terreny.

Queda prohibit cultivar de peu directe. El patró emprat haurà d'adaptar-se a les condicions edàfiques i climàtiques de la parcel·la, així com de la varietat emprada (annex I), per a la qual cosa serà preceptiu realitzar una anàlisi de sòl.

Les varietats triades en vinyes emparades per denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes hauran d'ajustar-se al que reglamenten.

No es poden tindre altres cultius associats al de la vinya en parcel·les dins del programa de producció integrada.

En parcel·les ja establides en el moment de la incorporació a la producció integrada ha de realitzar-se una avaluació de la incidència de virosi.

Recomanació

Quant al nombre de ceps per hectàrea i marcs de plantació, caldrà ajustar-se al que estableixen les denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes i, en tots els casos, actuar en funció de la pluviometria o disponibilitat hídrica de cada zona, sòl i possibilitat d'obtenció de raïm de qualitat.

La manifestació de símptomes de malalties víriques en més del 20 % dels ceps n'aconsella l'arrancada i la no-inclusió en producció integrada.

L'orientació de les formacions en emparat ha de ser N-S o NW-SE sempre que siga possible.

La zona d'unió patró-empelt ha de quedar sobre la superfície del sòl.

PRÀCTICA: Reg

Norma estricta o prohibició

Pel que fa al reg s'haurà de tindre en compte el que preveuen els reglaments de les denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes.

S'han de mantindre en bon estat de conservació els sistemes de distribució de l'aigua per a evitar la pèrdua dels recursos.

S'haurà de disposar de les característiques analítiques de qualitat i de contingut de nutrients de l'aigua de reg, a fi de prendre les decisions sobre la seua utilització. A aquest efecte es realitzaran anàlisi de l'aigua de reg cada tres anys

Es prohibeix la utilització d'aigües residuals sense depuració.

Recomanació

No utilitzar aigües de reg la conductivitat elèctrica de les quals a 25 °C supere 1,5 dS/m o el contingut de clorur les quals siga superior a 500 mg/l.

El volum màxim anual utilitzat en reg no haurà de superar:
– Raïm de taula 5.000 m³/ha i any en reg localitzat i 6.000 m³/ha i any en reg a manta.

hongos del suelo, nematodos u otros parásitos del suelo, salvo en caso de realizar prácticas alternativas como la solarización.

Recomendación

En los terrenos que anteriormente haya tenido vid es conveniente dejar un periodo de siete años antes de establecer una nueva plantación de este cultivo. En ese periodo es aconsejable el cultivo de algún cereal o leguminosa.

Efectuar una aportación de materia orgánica y abonado de fondo según los datos obtenidos del análisis del suelo.

PRÁCTICA: Plantación

Norma estricta o prohibición

En las nuevas plantaciones el material vegetal utilizado deberá proceder de productores oficialmente autorizados, estar certificado y con pasaporte fitosanitario.

Todas las parcelas que se acojan al programa de producción integrada, deberán cumplir los requisitos legales a efectos de autorización de plantación de vid.

La disposición de las filas de las cepas será aquella que minimice la erosión del terreno.

Queda prohibido cultivar de pie directo. El patrón empleado deberá adaptarse a las condiciones edáficas y climáticas de la parcela así como de la variedad empleada (anexo I), para lo cual será preceptivo realizar un análisis de suelo.

Las variedades elegidas en viñedos amparados por denominaciones de origen u otras figuras de calidad reconocidas deberán atenerse a lo reglamentado por ellas.

No se pueden tener otros cultivos asociados al de la vid en parcelas dentro del programa de producción integrada.

En parcelas ya establecidas en el momento de su incorporación a la producción integrada debe realizarse una evaluación de la incidencia de virosis.

Recomendación

En cuanto al número de cepas por hectárea y marcos de plantación, se estará a lo establecido por las denominaciones de origen u otras figuras de calidad reconocidas, y en cualquier caso en función de la pluviometría o disponibilidad hídrica de cada zona, suelo y posibilidad de obtención de uva de calidad.

La manifestación de síntomas de enfermedades víricas en más del 20 % de las cepas, aconseja el arranque de las mismas y su no inclusión en producción integrada.

La orientación de las formaciones en espaldera debe ser N-S o NW-SE siempre que sea posible.

La zona de unión patró-injerto debe quedar sobre la superficie del suelo.

PRÁCTICA: Riego

Norma estricta o prohibición

En lo referente a la práctica del riego se deberá tener en cuenta lo previsto en los reglamentos de las denominaciones de origen u otras figuras de calidad reconocidas.

Se deberá mantener en buen estado de conservación los sistemas de distribución del agua para evitar la pérdida de los recursos.

Se deberá disponer de las características analíticas de calidad y de contenido de nutrientes del agua de riego, al objeto de tomar las decisiones sobre su utilización. A tal efecto se realizarán análisis del agua de riego cada tres años

Se prohíbe la utilización de aguas residuales sin previa depuración.

Recomendación

No utilizar aguas de riego cuya conductividad eléctrica a 25 °C supere 1,5 dS/m o el contenido de cloruro sea superior a 500 mg/l.

El volumen máximo anual utilizado en riego no deberá superar:
– Uva de mesa 5.000 m³/ha y año en riego localizado y 6.000 m³/ha y año en riego a manta.

– Raïm de vinificació: 1.500 m³/ha i any en reg localitzat i 1.700 m³/ha i any en reg a manta.

En reg localitzat:

– Excepte en el cas que es tracte d'instal·lacions per a reg de suport, el coeficient d'uniformitat del sector de reg (eficiència d'aplicació) haurà de ser, com a mínim, del 85 %.

– Per a determinar la dosi de reg, es recomana utilitzar les dades d'evapotranspiració de referència (ET₀) de l'estació del Sistema d'Informació Agroclimàtica per al Regadiu a la Comunitat Valenciana més pròxima a l'explotació i tindre en compte l'aportació d'aigua per la pluja. La dotació d'aigua a aportar, en un període determinat, es calcularà tal com s'indica en l'annex II.

– Es recomana utilitzar l'aplicació informàtica del Programa d'assessorament per a reg localitzat del Servei de Tecnologia del Reg.

PRÀCTICA: Fertilització

Norma estricta o prohibició

El subministrament de nutrients s'efectuarà fonamentalment a través del sòl. Les aportacions d'abonaments foliars només s'utilitzaran quan estiguen tècnicament justificades.

Es realitzaran anàlisis de sòl per a conèixer les característiques i composició en nutrients del sòl, com a mínim una cada cinc anys i sempre el primer any d'incorporació al programa de producció integrada.

Es realitzaran anàlisis foliars almenys un cada tres anys per a comprovar que el programa de fertilització adoptat és l'adequat o, en qualsevol altre cas, per a corregir-lo.

Les anàlisis s'afigen al llibre d'explotació, i han d'estar a disposició dels organismes encarregats de la supervisió de la producció integrada.

El programa d'adobament es confeccionarà basant-se en els resultats de les anàlisis indicades abans, tenint també en compte altres factors com ara la composició de l'aigua de reg, varietat, rendiments, edat de la plantació, qualitat del fruit, comportament vegetatiu de la plantació, sistema de maneig i tipus de sòl.

Les quantitats de macronutrients (N, P, K) per hectàrea i any no podran superar les assenyalades com a límit en l'annex III.

Es descomptarà el nitrogen aportat procedent de la matèria orgànica o de l'aigua de reg.

Els oligoelements només s'aplicaran quan una anàlisi prèvia en determine la insuficiència.

Queden prohibides les aplicacions de nitrogen nítric en els marges de les parcel·les frontereres a corrents d'aigua.

Els adobs orgànics i minerals han de presentar un contingut baix en metalls pesants i altres productes tòxics, sense excedir els límits legals establerts en el Reial decret 506/2013, de 28 de juny, sobre productes fertilitzants.

No s'usaran llots de depuradora o altres residus sòlids urbans sense tractament previ i el seu ús respectarà les exigències dels annexos IA, IB i IC del Reial decret 1310/1990, de 29 d'octubre, que regula la utilització dels fangs de depuració en el sector agrari. Es disposarà de la documentació corresponent conforme a l'article 4 del Reial decret 1310/1990, que regula la utilització de llots de depuradora en el sector agrari, que inclourà el contingut en metalls pesants i organismes patògens.

En tot cas, i per a aquelles explotacions agràries ubicades en termes municipals designats pel Decret 13/2000, de 25 de gener, del Govern Valencià, i les posteriors modificacions, com a zones vulnerables a la contaminació de les aigües per nitrats procedents de fonts agràries, l'aportació de nitrogen s'ajustarà a les quantitats, si són menors a les exigides en aquesta reglamentació, i períodes de prohibició de fertilització nitrogenada establerts en el programa d'actuació aprovat per ordre de la conselleria competent en matèria d'agricultura.

Recomanació

L'adob nitrogenat hauria de fragmentar-se en tres aportacions anuals.

Els nivells d'elements nutritius en fulles, en el període de quallat a verol, no han d'estar en nivells de carença o d'excés (annex IV).

– Uva de vinificació: 1.500 m³/ha y año en riego localizado y 1.700 m³/ha y año en riego a manta.

En riego localizado:

– Salvo en caso de que se trate de instalaciones para riego de apoyo, el coeficiente de uniformidad del sector de riego (eficiencia de aplicación) deberá ser, como mínimo, del 85 %.

– Para determinar la dosis de riego, se recomienda utilizar los datos de evapotranspiración de referencia (ET₀) de la estación del Sistema de Información Agroclimática para el Regadío en la Comunitat Valenciana más próxima a la explotación y tener en cuenta el aporte de agua por la lluvia. La dotación de agua a aportar, en un período determinado, se calculará tal como se indica en el anexo II.

– Se recomienda utilizar la aplicación informática del Programa de asesoramiento para riego localizado del Servicio de Tecnología del Riego.

PRÁCTICA: Fertilización

Norma estricta o prohibición

El suministro de nutrientes se efectuará fundamentalmente a través del suelo. Las aportaciones de abonos foliares solo se utilizarán cuando estén técnicamente justificadas.

Se realizarán análisis de suelo para conocer las características y composición en nutrientes del suelo, como mínimo uno cada cinco años y siempre el primer año de incorporación al programa de producción integrada.

Se realizarán análisis foliares al menos uno cada tres años para comprobar que el programa de fertilización adoptado es el adecuado o, en otro caso, para su corrección.

Dichos análisis se acompañarán al libro de explotación, estando a disposición de los organismos encargados de la supervisión de la producción integrada.

El programa de abonado se confeccionará en base a los resultados de los análisis antes citados, teniendo también en cuenta otros factores como: composición del agua de riego, variedad, rendimientos, edad de la plantación, calidad del fruto, comportamiento vegetativo de la plantación, sistema de manejo y tipo de suelo.

Las cantidades de macronutrientes (N-P-K) por hectárea y año no podrán superar las señaladas como límite en el anexo III.

Se descontará el nitrógeno aportado procedente de la materia orgánica o del agua de riego.

Los oligoelementos solo se aplicarán cuando un análisis previo determine su insuficiencia.

Quedan prohibidas las aplicaciones de nitrógeno nítrico en los márgenes de las parcelas lindantes a corrientes de agua.

Los abonos orgánicos y minerales deben presentar un bajo contenido en metales pesados y otros productos tóxicos, sin exceder los límites legales establecidos en el Real decreto 506/2013, de 28 de junio, sobre productos fertilitzantes.

No se usarán lodos de depuradora u otros residuos sólidos urbanos sin tratamiento previo y su uso respetará las exigencias de los anexos IA, IB y IC del Real decreto 1310/1990, de 29 de octubre, por el que se regula la utilización de los lodos de depuración en el sector agrario. Se dispondrá de la documentación correspondiente conforme al artículo 4 del Real decreto 1310/1990, por el que se regula la utilización de lodos de depuradora en el sector agrario, que incluirá el contenido en metales pesados y organismos patógenos.

En todo caso, y para aquellas explotaciones agrarias ubicadas en términos municipales designados por el Decreto 13/2000, de 25 de enero, del Gobierno Valenciano, y las posteriores modificaciones, como zonas vulnerables a la contaminación de las aguas por nitratos procedentes de fuentes agrarias, el aporte de nitrógeno se ajustará a las cantidades, si son menores a las exigidas en esta reglamentación, y períodos de prohibición de fertilización nitrogenada establecidos en el correspondiente programa de actuación aprobado por orden de la conselleria competente en materia de Agricultura.

Recomendación

El abonado nitrogenado debería fragmentarse en tres aportaciones anuales.

Los niveles de elementos nutritivos en hojas, en el período de cuajado a envero, no deben estar en niveles de carencia o de exceso (anexo IV).

S'ha d'aportar almenys un 20 % de les necessitats nitrogenades en forma de nitrogen orgànic, procedent de compost organomineral o de fems ben fets i amb garanties d'estar exempts d'agents patògens, en el cas en què s'aplique a manta.

PRÀCTICA: Fitoreguladors

Norma estricta o prohibició

Queda prohibit l'ús de fitoreguladors i semblants. S'exclouen d'aquesta prohibició aquelles varietats en què resulte imprescindible usar-ne, com ara el tractament amb àcid gibberèlic en varietats apirèniques, o casos semblants, i sempre amb control tècnic.

Recomanació

Es recomana l'adopció de labors culturals que afavorisquen la qualitat de la producció, com poda en verd, aclarida de xanglots, etc.

L'anellatge pot utilitzar-se per a incrementar la grandària de baies en varietats apirèniques.

PRÀCTICA: Poda

Norma estricta o prohibició

La poda es durà a terme amb un plantejament tècnic, tenint en compte els principis fonamentals que regeixen aquesta pràctica, per a maximitzar-ne l'eficàcia i rendibilitat, adaptant-se a les exigències de cada varietat, al seu índex de fertilitat i altres factors agronòmics.

Les podes s'efectuaran anualment (en verd i en sec), ja que és fonamental per al cultiu de la vinya, perquè serveix per a millorar la qualitat, evitar la fructificació anyívola, millorar l'eficàcia i reduir el consum de productes fitosanitaris i facilitar la recol·lecció dels fruits.

La poda en verd es realitzarà amb instruments tallants (tisoires, ganivets, etc.).

S'hauran de desinfectar els instruments de tall quan es canvie de parcel·la o varietat.

Recomanació

Les restes de poda s'aconsella triturar-les i incorporar-les al terreny. En el cas que manifesten símptomes d'atac de plagues o malalties, es retiraran del camp i es cremaran immediatament.

La poda es realitzarà en temps sec.

PRÀCTICA: Maneig del Sòl i Control de Males Herbes

Norma estricta o prohibició

En les labors mecàniques no han d'utilitzar-se eines que destrueixen l'estructura mecànica del sòl i propicien la formació de soles de labor.

Es realitzarà el mínim treball necessari i s'adoptaran mesures per a la conservació del sòl.

La utilització d'herbicides, normalment haurà de restringir-se als usos següents:

– Vinyes en espallera o en reg per goteig, en aplicacions localitzades en bandes de 60-70 cm d'amplària.

– Vinyes amb rodals de males herbes de tipus perenne.

No s'han d'utilitzar herbicides hormonals.

L'elecció del producte a utilitzar dependrà del tipus de mala herba a controlar, i del seu estat de desenvolupament. Els herbicides permesos són els autoritzats per al cultiu de la vinya en el Registre Oficial de Productes Fitosanitaris del ministeri competent en matèria d'agricultura.

Recomanació

Es preferiran les labors mecàniques als mitjans químics.

No és recomanable el treball d'estiu en els secans, perquè afavoreix l'evaporació de l'aigua del sòl i trenca molts sarments.

No és recomanable el treball profund en plantacions adultes a fi de preservar les arrels superficials.

Aportar por lo menos un 20 % de las necesidades nitrogenadas en forma de nitrógeno orgánico, procedente de compost organo-mineral o de estiércoles bien hechos y con garantías de estar exentos de agentes patógenos, en el caso en que se aplique a manta.

PRÀCTICA: Fitorreguladores

Norma estricta o prohibición

Queda prohibido el uso de fitorreguladores y similares. Se excluyen de esta prohibición aquellas variedades en las que resulte imprescindible su uso como el tratamiento con ácido giberélico en variedades apirenas, o casos parecidos, y siempre bajo control técnico.

Recomendación

Se recomienda la adopción de labores culturales que favorezcan la calidad de la producción, como poda en verde, aclarado de racimos, etc.

El anillado puede utilizarse para incrementar el tamaño de bayas en variedades apirenas.

PRÀCTICA: Poda

Norma estricta o prohibición

La poda se llevará a cabo con un planteamiento técnico, teniendo en cuenta los principios fundamentales que rigen dicha práctica, para maximizar su eficacia y rentabilidad, adaptándose a las exigencias de cada variedad, a su índice de fertilidad y otros factores agronómicos.

Las podas se efectuarán anualmente (en verde y en seco), ya que es fundamental para el cultivo de la vid, pues sirve para mejorar la calidad, evitar la vecería, mejorar la eficacia y reducir el consumo de productos fitosanitarios y facilitar la recolección de los frutos.

La poda en verde se realizará con instrumentos cortantes (tijeras, cuchillos, etc).

Se deberán desinfectar los instrumentos de corte cuando se cambie de parcela o variedad.

Recomendación

Los restos de poda se aconseja triturarlos e incorporarlos al terreno. En caso de que manifiesten síntomas de ataque de plagas o enfermedades, se retirarán del campo y se quemarán inmediatamente.

La poda se realizará en tiempo seco.

PRÀCTICA: MANEXO del Suelo y Control de Malas Hierbas

Norma estricta o prohibición

En las labores mecánicas no deben utilizarse aperos que destruyan la estructura mecánica del suelo y propicien la formación de suelas de labor.

Se realizará el mínimo laboreo necesario y se adoptarán medidas para la conservación del suelo.

La utilización de herbicidas, normalmente deberá restringirse a los usos siguientes:

– Viñas en espallera o en riego por goteo, en aplicaciones localizadas en bandes de 60-70 cm de anchura.

– Viñas con rodales de malas hierbas de tipo perenne.

No deberán utilizarse herbicidas hormonales.

La elección del producto a utilizar dependerá del tipo de mala hierba a controlar, y de su estado de desarrollo. Los herbicidas permitidos son aquellos autorizados para el cultivo de la viña en el Registro Oficial de Productos Fitosanitarios del ministerio competente en materia de agricultura.

Recomendación

Se preferirán las labores mecánicas a los medios químicos.

No es recomendable el laboreo de verano en los secanos, porque favorece la evaporación del agua del suelo y rompe muchos sarmentos.

No es recomendable el laboreo profundo en plantaciones adultas con el fin de preservar las raíces superficiales.

És recomanable un treball superficial a la primavera, quan el sòl està en saó, perquè permet descompactar i millorar la infiltració, a més d'eliminar les males herbes emergides.

En les plantacions que disposen de coberta vegetal durant els mesos de tardor-hivern, s'haurà de mantindre, i s'ha de suprimir al final de l'hivern.

Recomanacions especials per a algunes vinyes

– En vinyes amb excessiu pendent

Sembrar gramínies en faixes situades perpendicularment al pendent, per a detindre l'escolament i l'erosió.

– En vinyes en zones humides o entollades.

Cal establir cobertura vegetal i segar periòdicament interlinies. D'aquesta manera es protegeix el sòl de l'erosió i s'afavoreix la infiltració. A més, la cobertura vegetal serveix per a controlar la vegetació excessiva de la vinya.

– En vinyes joves

Cal establir un encoixinat de plàstic negre situat en línia davall dels cepos. D'aquesta manera es permet el control de males herbes i disminueix l'evaporació, i així es conserva prou bé l'estructura del sòl.

PRÀCTICA: Control de Plagues i Malalties

Norma estricta o prohibició

En el control de plagues i malalties, s'anteposaran els mètodes biològics, biotècnics, culturals, físics i genètics als mètodes químics.

En cada unitat territorial homogènia és obligatori realitzar el seguiment del cicle biològic de les plagues i malalties i l'avaluació del risc com indica l'annex V.

El tractament químic haurà de respondre a una situació d'estimació poblacional de la plaga o malaltia justificada, i com a única alternativa per al control del problema fitosanitari present. Amb aquest fi, es consideraran els llindars recomanats en l'annex V.

El nivell de població de plaga previ a la realització de cada tractament haurà d'anotar-se en el llibre d'explotació.

Les matèries actives a utilitzar es reflecteixen en l'annex V. Han sigut seleccionades basant-se en criteris de toxicitat, efecte sobre la fauna auxiliar, impacte ambiental, eficàcia i residus. Queda, per tant, estrictament prohibida la utilització de productes no especificats en aquest annex

Queda prohibit l'ús de formulacions classificades com a «molt tòxiques» (T+).

Es prohibeixen els tractaments periòdics i sistemàtics sense justificació tècnica (calendaris de tractaments).

Queda prohibit abandonar el control fitosanitari abans de la finalització del cicle vegetatiu del cultiu; així com l'ús de productes fitosanitaris en els marges dels corrents d'aigua.

Recomanació

Es tindrà especial atenció a aplicar les mesures indirectes de protecció del cultiu, com ara l'elecció de varietats o clons resistents, elecció adequada dels sistemes de plantació i conducció de la vinya, evitar l'excés del nitrogen, maneig de la vegetació per a afavorir l'aireig i manteniment a l'hivern de la coberta vegetal.

Cal alternar, en la mesura que siga possible, les matèries actives usades en el control de plagues, malalties o males herbes.

Amb caràcter general, es recomana la disminució en la mesura que es puga de l'àrea tractada, així com l'alternança de matèries actives amb diferent tipus d'activitat sobre el problema a controlar.

La presència de residus haurà de minimitzar-se per mitjà de la màxima ampliació possible dels terminis de seguretat.

PRÀCTICA: Maquinària d'Aplicació

Norma estricta o prohibició

La maquinària utilitzada en l'aplicació de productes fitosanitaris, herbicides, adobs foliaris, etc., haurà de trobar-se en estat de funcionament adequat, la qual cosa permetrà elevar l'eficàcia de l'ús, i per tant,

Es recomendable un laboreo superficial en primavera, cuando el suelo esta en tempero, pues permite descompactar y mejorar la infiltración, además de eliminar las malezas emergidas.

En aquellas plantaciones que dispongan de cubierta vegetal durante los meses de otoño-invierno, se deberá mantener durante tal periodo, suprimiéndola al final del invierno.

Recomendaciones especiales para algunos viñedos

– En viñedos con excesiva pendiente

Sembrar gramíneas en fajas situadas perpendicularmente a la pendiente, para detener la escorrentía y la erosión.

– En viñedos en zonas húmedas o encharcadas.

Establecer cobertura vegetal y segar periódicamente entre líneas. De esta forma se protege el suelo de la erosión y se favorece la infiltración. Además la cobertura vegetal, sirve para controlar la vegetación excesiva de la vid.

– En viñedos jóvenes

Establecer un acolchado de plástico negro situado en línea bajo las cepas. De esta forma se permite el control de malas hierbas y disminuye la evaporación, conservando bastante bien la estructura del suelo.

PRÁCTICA: Control de Plagas y Enfermedades

Norma estricta o prohibición

En el control de plagas y enfermedades, se antepondrán los métodos biológicos, biotécnicos, culturales, físicos y genéticos a los métodos químicos.

En cada unidad territorial homogénea es obligatorio realizar el seguimiento del ciclo biológico de las plagas y enfermedades y la evaluación del riesgo tal como se indica en el anexo V.

El tratamiento químico deberá responder a una situación de estimación poblacional de la plaga o enfermedad justificada, y como única alternativa para el control del problema fitosanitario presente. A tal fin, se considerarán los umbrales recomendados en el anexo V.

El nivel de población de plaga previo a la realización de cada tratamiento deberá anotarse en el libro de explotación.

Las materias activas a utilizar, reflejadas en el anexo V, han sido seleccionadas en base a criterios de toxicidad, efecto sobre la fauna auxiliar, impacto ambiental, eficacia y residuos. Queda, por tanto, estrictamente prohibida la utilización de productos no especificados en ese anexo

Queda prohibido el uso de formulaciones clasificadas como «muy tóxicas» (T+).

Se prohíben los tratamientos periódicos y sistemáticos sin justificación técnica (calendaris de tratamientos).

Queda prohibido abandonar el control fitosanitario antes de la finalización del ciclo vegetativo del cultivo; así como el empleo de productos fitosanitarios en los márgenes de las corrientes de agua.

Recomendación

Se tendrá especial cuidado en aplicar las medidas indirectas de protección del cultivo, como la elección de variedades o clones resistentes, elección adecuada de los sistemas de plantación y conducción del viñedo, evitar el exceso del nitrógeno, MANEXO de la vegetación para favorecer la aireación y mantenimiento en invierno de la cubierta vegetal.

Alternar, en la medida de lo posible, las materias activas usadas en el control de plagas, enfermedades o malas hierbas.

Con carácter general, se recomienda la disminución en lo posible del área tratada, así como la alternancia de materias activas con diferente tipo de actividad sobre el problema a controlar.

La presencia de residuos deberá minimizarse mediante la máxima ampliación posible de los plazos de seguridad.

PRÁCTICA: Maquinaria de Aplicación

Norma estricta o prohibición

La maquinaria utilizada en la aplicación de productos fitosanitarios, herbicides, abonados foliares, etc., deberá encontrarse en un adecuado estado de funcionamiento, lo que permitirá elevar la eficacia de su utili-

disminuirà els efectes contaminants que provoquen les pèrdues incontrolades, amb un sensible estalvi econòmic.

Només podran ser utilitzats, per a la producció integrada, els equips de tractament revisats per qualsevol estació d'inspecció tècnica d'equips d'aplicació de fitosanitaris (ITEAF) autoritzada segons el Reial decret 1702/2011, de 18 de novembre, d'inspeccions periòdiques dels equips d'aplicació de productes fitosanitaris.

La maquinària d'aplicació de productes fitosanitaris haurà de sotmetre's a una revisió per l'organisme competent amb la freqüència indicada en el Decret 124/2014, del Consell, que en l'actualitat és de cinc anys per a la primera revisió en tots els equips nous, adquirits a partir del 10 de desembre de 2011, i de tres anys per a les inspeccions posteriors. Només en el cas que l'equip siga declarat apte, podrà seguir emprant-se per als tractaments de lluita integrada, per als efectes del qual serà ben identificat.

Quan s'utilitzen polvoritzadors hidràulics amb disparadors d'acció manual, hauran de ser regulables en cabal i angle del con d'eixida.

El responsable dels tractaments i els aplicadors hauran de tindre el carnet de manipulador de plaguicides d'ús fitosanitari corresponent.

No hauran d'efectuar-se tractaments quan la velocitat del vent supere els 15 km/h. La temperatura màxima durant el tractament no superarà els 28 °C i la HR mínima serà del 40 %.

El sistema de càrrega dels dipòsits i el transport no ha de permetre abocaments de cap tipus a les séquies, canals, camins, etc.

Recomanació

Calibrar la maquinària abans de començar els tractaments, adequant els reglatges als requeriments de cada tipus d'aplicació.

La maquinària emprada ha d'assegurar un repartiment correcte del producte i l'absència de deriva. Es recomana l'ús d'embocadures de baixa deriva.

Cal extremar les mesures de protecció personal abans, durant i després de les aplicacions de productes plaguicides (utilitzar un equip de protecció adequat, canviar-se de roba després dels tractaments, etc.).

PRÀCTICA: Recol·lecció

Norma estricta o prohibició

Els fruits hauran de recol·lectar-se en un estat de maduresa que permeta aconseguir les exigències de qualitat comercial. En raïm de taula es compliran els requisits establits en la part A de l'annex I del Reglament d'execució UE número 543/2011 de la Comissió. En la producció acollida a denominació d'origen o altres figures de qualitat reconegudes, es respectaran les dates i condicions de recol·lecció fixades.

Les condicions de collita de la fruita seran les adequades per a disminuir-hi els danys sobre.

No es realitzarà recol·lecció de fruit mullat.

Està prohibit el transport de raïm en contenidors metàl·lics no protegits amb pintures o lones de qualitat alimentària, llevat que siguen d'acer inoxidable.

Els productes recol·lectats, fins que no s'envien al centre de manipulació, es col·locaran sota un sostre o en condicions que eviten la incidència directa dels agents atmosfèrics i en un lloc amb màxima ventilació.

En cas de verema mecànica de raïm de vinificació, el temps màxim transcorregut entre l'execució de la verema i la descàrrega en celler serà de quatre hores en varietats negres i de tres hores en varietats blanques. Al final de cada jornada de treball, la màquina veremadora haurà de llavar-se escrupolosament.

Si la recol·lecció és manual (raïm de vinificació), el temps màxim transcorregut entre l'execució de la verema i la descàrrega en celler serà de huit hores per a varietats negres i de sis hores per a varietats blanques.

Recomanació

Es recomana iniciar la verema en raïm de vinificació quan s'arribe a la maduresa fisiològica següent:

zación, y por tanto, disminuirá los efectos contaminantes que provocan las pérdidas incontroladas, con un sensible ahorro económico.

Sólo podrán ser utilizados, para la producción integrada, los equipos de tratamiento revisados por cualquier estación de inspección técnica de equipos de aplicación de fitosanitarios (ITEAF) autorizada según el Real decreto 1702/2011, de 18 de noviembre, de inspecciones periódicas de los equipos de aplicación de productos fitosanitarios.

La maquinaria de aplicación de productos fitosanitarios deberá someterse a una revisión por el organismo competente con la frecuencia indicada en el Decreto 124/2014, del Consell, que en la actualidad es de cinco años para la primera revisión en todos los equipos nuevos, adquiridos a partir del 10 de diciembre de 2011, y de tres años para las inspecciones posteriores. Sólo en el caso de que el equipo sea declarado apto, podrá seguir empleándose para los tratamientos de lucha integrada, para cuyos efectos será debidamente identificado.

Cuando se utilicen pulverizadores hidráulicos con disparadores de acción manual, estos deberán ser regulables en caudal y ángulo de cono de salida.

El responsable de los tratamientos y los aplicadores deberán estar en posesión del carnet de manipulador de plaguicidas de uso fitosanitario correspondiente.

No deberán efectuarse tratamientos cuando la velocidad del viento supere los 15 km/h. La temperatura máxima durante el tratamiento no superará los 28 °C y la HR mínima será del 40 %.

El sistema de carga de los depósitos y su transporte no debe permitir vertidos de ningún tipo a las acequias, canales, caminos, etc.

Recomendación

Calibrar la maquinaria antes de comenzar los tratamientos, adecuando los reglajes a los requerimientos de cada tipo de aplicación.

La maquinaria empleada debe asegurar un correcto reparto del producto y ausencia de deriva. Se recomienda el empleo de boquillas de baja deriva.

Extremar las medidas de protección personal antes, durante y después de las aplicaciones de productos plaguicidas (utilizar un equipo de protección adecuado, cambiarse de ropa tras los tratamientos, etc.).

PRÁCTICA: Recolección

Norma estricta o prohibición

Los frutos deberán recolectarse en un estado de madurez que permita alcanzar las exigencias de calidad comercial. En uva de mesa se cumplirán los requisitos establecidos en la parte A del anexo I del Reglamento de ejecución UE número 543/2011 de la Comisión. En la producción acogida a denominación de origen u otras figuras de calidad reconocidas, se respetarán las fechas y condiciones de recolección fijadas por las mismas.

Las condiciones de cosecha de la fruta serán las adecuadas para disminuir los daños sobre la misma.

No se realizará recolección de fruto mojado.

Está prohibido el transporte de uvas en contenedores metálicos no protegidos con pinturas o lones de calidad alimentaria, salvo que sean de acero inoxidable.

Los productos recolectados, hasta tanto no se envíen al centro de manipulación, se colocarán bajo techo o en condiciones tales que eviten la incidencia directa de los agentes atmosféricos y en un lugar con máxima ventilación.

En caso de vendimia mecánica de uva de vinificación, el tiempo máximo transcurrido entre la ejecución de la vendimia y la descarga en bodega será de cuatro horas en variedades tintas y de tres horas en variedades blancas. Al final de cada jornada de trabajo, la máquina vendimiadora deberá lavarse escrupolosamente.

Si la recolección es manual (uva de vinificación), el tiempo máximo transcurrido entre la ejecución de la vendimia y la descarga en bodega será de ocho horas para variedades tintas y de seis horas para variedades blancas.

Recomendación

Se recomienda iniciar la vendimia en uva de vinificación cuando se alcance la siguiente madurez fisiológica:

D. O. València	
Alt Túria	10-12° alcohòlics
Valentí	11-13° alcohòlics
Clariano	11-13° alcohòlics
D. O. Utiel-Requena	10,5-12,5° alcohòlics
D. O. Alacant	11-13° alcohòlics
Vins de la terra de Castelló	11-13° alcohòlics

En casos especials, per a vins joves, s'accepta fins a 1,5° alcohòlics menys que la maduresa fisiològica, i en qualsevol cas ha de ser superior a 10,5° (excepte Alt Túria, 10°).

No s'admetran partides de raïm amb índexs de podridura superiors a un 10 %, encara que en circumstàncies excepcionals per a raïm de vinificació es podria tolerar fins al 20 %.

En tots els casos, s'aconsella que el raïm per a vinificació arribe tan sencer com siga possible al celler.

PRÀCTICA: Tractament Postrecol·lecció i Conservació (Raïm de Taula)

Norma estricta o prohibició

Per a la conservació de les varietats susceptibles, s'utilitzarà preferentment el fred, en les condicions adequades per a cada varietat. Els registres de cada cambra han de conservar-se.

Es prohibeix la realització de tractaments fitosanitaris postrecol·lecció en fruits, excepte la utilització de generadors de sulfurós, respectant sempre els límits màxims autoritzats per la llei.

Queda prohibit l'ús de productes cosmètics.

Queda prohibida la utilització per al llavat d'aigües no potables.

PRÀCTICA: Elaboració de Vi i Altres Productes Procedents de Raïm

Norma estricta o prohibició

La utilització d'anhidrid sulfurós no ha de sobrepassar, al final de la fermentació, els 200 mg/l (blancs i rosats) o els 150 mg/l (negres). S'ha de respectar-se en tots els casos la legislació vigent, així com les normes establides per les denominacions d'origen o altres figures de qualitat reconegudes.

Recomanació

S'estableix com a preferent la utilització del fred per a controlar la fermentació.

PRÀCTICA: Emmagatzematge i Envasament

Norma estricta o prohibició

S'efectuaran anàlisis per mostreig per a analitzar la possible presència de residus de productes fitosanitaris i garantir que s'han empleat exclusivament les matèries actives autoritzades en aquest reglament, que es compleix amb els límits màxims de residus de productes fitosanitaris (LMR) legalment establits, i amb els paràmetres de qualitat intrínseca i extrínseca exigits per les normes establides per a la producció integrada.

L'emmagatzematge ha de realitzar-se amb procediments que permeten garantir la millor qualitat possible dels productes.

La neteja, desinfecció i lluita contra els paràsits dels llocs d'emmagatzematge es realitzarà de manera que no es produïska cap tipus de contaminació dels productes.

En els magatzems, han de separar-se clarament els productes procedents de cultiu de producció integrada de la resta de productes convencionals.

Totes les màquines, recipients, elements de transport, envasos i llocs d'emmagatzematge hauran de reunir les condicions següents:

- No transmetre als productes amb què entren en contacte cap substància tòxica o que pugua contaminar ni originar reaccions químiques perjudicials.

- No alterar les característiques de composició i els caràcters organolèptics dels productes.

D. O. València	
Alto Turia	10-12° alcohòlics
Valentino	11-13° alcohòlics
Clariano	11-13° alcohòlics
D. O. Utiel-Requena	10,5-12,5° alcohòlics
D. O. Alicante	11-13° alcohòlics
Vins de la terra de Castelló	11-13° alcohòlics

En casos especiales, para vinos jóvenes, se acepta hasta 1,5° alcohólicos menos que la madurez fisiológica, siendo en todo caso superior a 10,5° (excepto Alto Turia, 10°).

No se admitirán partidas de uva con índices de podredumbre superiores a un 10 %, aunque en circunstancias excepcionales para uva de vinificación se podría tolerar hasta el 20 %.

En cualquier caso, se aconseja que la uva para vinificación llegue lo más entera posible a la bodega.

PRÀCTICA: Tratamiento Postrecolección y Conservación (Uva de Mesa)

Norma estricta o prohibición

Para la conservación de las variedades susceptibles de ello, se utilizará preferentemente el frío, en las condiciones adecuadas para cada variedad. Los registros de cada cámara deben conservarse.

Se prohíbe la realización de tratamientos fitosanitarios postrecolección en frutos, salvo la utilización de generadores de sulfuroso, respetando siempre los límites máximos, autorizados por la ley.

Queda prohibido el uso de productos cosméticos.

Queda prohibida la utilización para el lavado de aguas no potables.

PRÀCTICA: Elaboración de Vino y Otros Productos Procedentes de Uva

Norma estricta o prohibición

La utilización de anhídrido sulfuroso no debe sobrepassar, al final de la fermentación, los 200 mg/l (blancos y rosados) o los 150 mg/l (tintos), debiendo respetarse en todo caso la legislación vigente, así como las normas establecidas por las denominaciones de origen u otras figuras de calidad reconocidas.

Recomendación

Se contempla como preferente la utilización del frío para controlar la fermentación.

PRÀCTICA: Almacenamiento y Envasado

Norma estricta o prohibición

Se efectuarán análisis por muestreo para analizar la posible presencia de residuos de productos fitosanitarios y garantizar que se han empleado exclusivamente las materias activas autorizadas en este reglamento, que se cumple con los límites máximos de residuos de productos fitosanitarios (LMR) legalmente establecidos, y con los parámetros de calidad intrínseca y extrínseca exigidos por las normas establecidas para la producción integrada.

El almacenamiento debe realizarse con procedimientos que permiten garantizar la mejor calidad posible de los productos.

La limpieza, desinfección y lucha contra los parásitos de los lugares de almacenamiento se realizará de manera que no se produzca ningún tipo de contaminación de los productos.

En los almacenes, deben separarse claramente los productos procedentes de cultivo de producción integrada del resto de productos convencionales.

Todas las máquinas, recipientes, elementos de transporte, envases y lugares de almacenamiento deberán reunir las condiciones siguientes:

- No transmitir a los productos con que entren en contacto sustancias tóxicas o que puedan contaminar, ni originar reacciones químicas perjudiciales.

- No alterar las características de composición y los caracteres organolèptics de los productos.

– La neteja es realitzarà amb mètodes i productes autoritzats, igual que el control de rosegadors i d'insectes.

Les operacions d'envasament han d'efectuar-se per sèries completes, separades físicament o en el temps d'operacions amb productes convencionals.

PRÀCTICA: Protecció de l'Entorn

Norma estricta o prohibició

Es prohibeix l'abocament de productes agroquímics sobrants i dels líquids procedents de la neteja de la maquinària emprada en els tractaments a canals, séquies, rius, pous, camins, etc.

Els embolcalls, envasos i recipients de productes d'ús agrícola no hauran d'abandonar-se en la parcel·la ni en els voltants, sinó que s'arreglaran i eliminaran a través dels llits legalment establits.

Els envasos dels productes fitosanitaris i herbicides s'esbaldiran i l'aigua de la neteja s'incorporarà al dipòsit de l'equip de tractament.

PRÀCTICA: Llibre d'Explotació

Norma estricta o prohibició

Els agricultors que s'incorporen a la producció integrada hauran de proveir-se d'un llibre d'explotació, en paper o informatitzat, preferentment segons el model publicat en la pàgina web de la conselleria competent en matèria d'agricultura. No obstant això, es considerarà complert el requisit del llibre d'explotació en tots els casos en què l'agricultor mantinga actualitzat, per a altres fins o compromisos, un registre de dades de l'explotació en què consten, almenys, totes les dades arrellegades en el llibre d'explotació esmentat.

En aquest llibre s'anotaran amb suficient detall totes les labors i incidències del cultiu amb les dates en què s'han realitzat o produït. S'han de posar al dia almenys setmanalment.

L'agricultor o el tècnic responsable de l'explotació en règim de producció integrada es responsabilitzarà, amb la firma, de la veracitat de les operacions registrades en el llibre.

Aquest llibre estarà sempre disponible per a la inspecció per l'entitat de certificació i control (ECC) de la producció integrada corresponent, o pels serveis oficials. A aquest efecte podrà reclamar-se en qualsevol moment i sense avís previ.

Al llibre d'explotació haurà d'adjuntar-se la documentació que acredite les pràctiques de cultiu (factures, etc.), així com els resultats de les anàlisis exigides. L'ECC i l'Administració tindran lliure accés a les parcel·les de producció integrada per a efectuar les comprovacions oportunes.

– La limpieza se realizará con métodos y productos autorizados, al igual que el control de roedores y de insectos.

Las operaciones de envasado deben efectuarse por series completas, separadas físicamente o en el tiempo de operaciones con productos convencionales.

PRÁCTICA: Protección del Entorno

Norma estricta o prohibición

Se prohíbe el vertido de productos agroquímicos sobrantes y de los líquidos procedentes de la limpieza de la maquinaria empleada en los tratamientos a canales, acequias, ríos, pozos, caminos, etc.

Los envoltorios, envases y recipientes de productos de uso agrícola no deberán abandonarse en la parcela ni en sus inmediaciones, sino que se recogerán y eliminarán a través de los cauces legalmente establecidos.

Los envases de los productos fitosanitarios y herbicidas se enjuagarán y el agua de su limpieza se incorporará al depósito del equipo de tratamiento.

PRÁCTICA: Libro de Explotación

Norma estricta o prohibición

Los agricultores que se incorporen a la producción integrada, deberán proveerse de un libro de explotación, en papel o informatizado, preferentemente según el modelo publicado en la página web de la conselleria competente en materia de agricultura. No obstante, se considerará cumplido el requisito del libro de explotación en todos aquellos casos en que el agricultor mantenga actualizado, para otros fines o compromisos, un registro de datos de la explotación en el que consten, al menos, todos los datos recogidos en el libro de explotación citado.

En este libro se anotarán con suficiente detalle todas las labores e incidencias del cultivo con las fechas en que se han realizado o producido. Su puesta al día deberá efectuarse al menos semanalmente.

El agricultor o el técnico responsable de la explotación en régimen de producción integrada se responsabilizará, con su firma, de la veracidad de las operaciones registradas en el libro.

Este libro estará siempre disponible para su inspección por la entidad de certificación y control (ECC) de la producción integrada correspondiente, o por los servicios oficiales. A tal efecto podrá reclamarse en cualquier momento y sin aviso previo.

Al libro de explotación deberá adjuntarse la documentación que acredite las prácticas de cultivo (facturas, etc.) así como los resultados de los análisis exigidos. La ECC y la Administración tendrán libre acceso a las parcelas de producción integrada para efectuar las comprobaciones oportunas.

ANNEX I

Quadre resum de les característiques dels principals portaempelts

	A. ADAPTACIÓ AL SÒL-RESISTÈNCIA					B. EFECTE SOBRE LA PLANTA			Resistència a nematodes
	Calcària Activa %	Sequera	Humitat	Compacitat	Salinitat	Vigor	Cicle vegetatiu	Efecte sobre maduració	
RUPESTRIS LOT	14	2	0-1	3	2	M	ML	R	1
161.49 C	25	1-2	2	2	1	M	L	A	1
420 A	20	1	2	1	1	D	C	A	1
SO4	20	1	2-3	2	1	M	C	A	3
196-17 CL	14	2	2	2	2	M	L	R	3
110-R	17	3	0-1	3	1	V	L	R	1
1103-P	17	3	3	3	3	V	ML	R	3
41-B	40	2	0-1	3	1	M	MC	A	1
140-RU	20	3	1	2	1	V	L	R	2

ANEXO I

Cuadro resumen de las características de los principales portainjertos

	A. ADAPTACIÓN AL SUELO-RESISTENCIA					B. EFECTO SOBRE LA PLANTA			Resistencia a nemátodos
	Caliza activa %	Sequia	Humedad	Compacidad	Salinidad	Vigor	Ciclo vegetativo	Efecto sobre maduración	
RUPESTRIS LOT	14	2	0-1	3	2	M	ML	R	1
161.49 C	25	1-2	2	2	1	M	L	A	1
420 A	20	1	2	1	1	D	C	A	1
SO4	20	1	2-3	2	1	M	C	A	3
196-17 CL	14	2	2	2	2	M	L	R	3
110-R	17	3	0-1	3	1	V	L	R	1
1103-P	17	3	3	3	3	V	ML	R	3
41-B	40	2	0-1	3	1	M	MC	A	1
140-RU	20	3	1	2	1	V	L	R	2

VIGOR: V. Molt vigorós. M. de vigor mitjà. D. de vigor dèbil
 CICLE VEGETATIU: ML. Molt llarg. L. Llarg. C. Curt. MC. Molt curt
 EFECTE SOBRE LA MADURACIÓ: R. Retarda. A. Avança
 RESTANTS COLUMNES: 3. Nivell més favorable. 2. Nivell mitjà.
 1. Nivell desfavorable. 0. Nivell molt desfavorable

ANNEX II
Reg

La dotació d'aigua que cal aportar, en un període determinat, es calcularà de la manera següent:

$$Dr = ETc - Pef$$

$$ETc = ET_0 \times Kc$$

sent

Dr: la dosi de reg en mm (l/m²)

ETc: l'evapotranspiració del cultiu en mm (l/m²), que expressa la necessitat d'aigua per unitat de superfície cultivada en el període considerat.

Pef: la precipitació efectiva en mm (l/m²). En plantacions adultes es considerarà, com a màxim, un valor equivalent al 75 % de la pluja.

ET₀: l'evapotranspiració del cultiu de referència en el període, en mm (l/m²)

Kc: el coeficient de cultiu del cep.

El coeficient de cultiu Kc haurà de prendre, com a màxim, els valors següents:

Període	Raïm de taula	Raïm de vi
Fins a l'inici de la floració	0,45	0,30
Floració-quallat	0,45	0,20
Quallat-grandària del pèsol	0,45	0,25
Grandària pèsol-verol	0,45	0,25
Verolament-maduració	0,45	-

VIGOR: V. Muy vigoroso. M. de vigor medio. D. de vigor débil
 CICLO VEGETATIVO: ML. Muy largo. L. Largo. C. Corto. MC. Muy corto
 EFECTO SOBRE LA MADURACIÓN: R. Retrasa. A. Adelanta
 RESTANTES COLUMNAS: 3. Nivel más favorable. 2. Nivel medio. 1. Nivel desfavorable. 0. Nivel muy desfavorable

ANEXO II
Riego

La dotación de agua a aportar, en un período determinado, se calculará de la siguiente forma:

$$Dr = ETc - Pef$$

$$ETc = ET_0 \times Kc$$

siendo

Dr: la dosis de riego en mm (l/m²)

ETc: la evapotranspiración del cultivo en mm (l/m²), que expresa la necesidad de agua por unidad de superficie cultivada en el período considerado.

Pef: la precipitación efectiva en mm (l/m²). En plantaciones adultas se considerará, como máximo, un valor equivalente al 75 % de la lluvia.

ET₀: la evapotranspiración del cultivo de referencia en dicho período, en mm (l/m²)

Kc: el coeficiente de cultivo de la vid.

El coeficiente de cultivo Kc deberá tomar, como máximo, los valores siguientes:

Período	Uva de mesa	Uva de vino
Hasta inicio de la floración	0,45	0,30
Floración-cujado	0,45	0,20
Cujado-tamaño guisante	0,45	0,25
Tamaño guisante-envero	0,45	0,25
Envero-maduración	0,45	-

ANNEX III
Adobament en vinya

<i>IMPLANTACIÓ</i> <i>(vi i taula)</i>	<i>RECOMANAT</i>		<i>NO PERMÉS</i>	
Matèria orgànica, fòsfor i potassi	1-2 % segons anàlisi terreny		<0,5 %	
	tm/ha		tm/ha	
<i>RAÏM DE VI</i>	3-5	5-10	3-5	5-10
Nitrogen	15-20 UF/ha	20-30 UF/ha	>25 UF/ha	>40 UF/ha
Fòsfor	10-15 UF/ha	15-20 UF/ha	>20 UF/ha	>25 UF/ha
Potassi	20-30 UF/ha	30-40 UF/ha	>40 UF/ha	>50 UF/ha
	tm/ha		tm/ha	
<i>RAÏM DE TAULA</i>	10-20	20-30	10-20	20-30
Nitrogen	50-75 UF/ha	100-125 UF/ha	>100 UF/ha	>150 UF/ha
Fòsfor	30-50 UF/ha	75 UF/ha	>60 UF/ha	>100 UF/ha
Potassi	65-125 UF/ha	150 UF/ha	>150 UF/ha	>200 UF/ha

ANNEX IV
Nivells crítics de nutrients en fulles de vinya

A. Raïm de taula

Element	Carència	Òptim	Excés
Nitrogen %MS	<2,20	2,60-2,80	>3,00
Fòsfor %MS	<0,12	0,17-0,21	>0,23
Potassi %MS	<0,95	1,15-1,35	>1,55
Magnesi %MS	<0,15	0,30-0,45	>0,55
Calci %MS	<1,50	2,00-3,00	>3,50
Ferro ppm.	<100	200-400	>500
Zinc ppm.	<20	40-100	>400
Manganés ppm.	<25	25-100	>150
Bor ppm.	<15	25-70	>180

B. Raïm de vi

Element	Carència	Òptim	Excés
Nitrogen %MS	<2,25	2,65-2,85	>3,00
Fòsfor %MS	<0,10	0,15-0,19	>0,21
Potassi %MS	<0,50	0,70-0,90	>1,10
Magnesi %MS	<0,22	0,37-0,52	>0,62
Calci %MS	<2,50	3,00-4,00	>4,50
Ferro ppm.	<150	250-450	>550
Zinc ppm.	<5	15-25	>50
Manganés ppm.	<40	60-140	>200
Bor ppm.	<15	25-40	>60

ANNEX V
Estratègia de control integrat

<i>Plaga</i>	<i>Metodologia seguiment (*)</i>	<i>Criteris d'intervenció: llinars</i>	<i>Control químic o biotècnic: matèries actives</i>	<i>Control biològic i fauna auxiliar</i>	<i>Mètodes culturals</i>
Cuc del raïm <i>Lobesia botrana</i>	Captures d'adults en parany sexuals i/o alimentaris i observació d'ous i larves en 100 xanglots (4 xanglots/cep de distintes orientacions, en 25 ceps).	En 1a generació no es recomana intervindre. En 2a i 3a generació en raïm de taula intervindre en superar l'1 % de xanglots atacats. En raïm de vinificació cal intervindre quan se supere el 10 % de xanglots amb presència de plaga en 2. ^a generació i el 5 % en 3a generació.	<i>Azadiractin</i> <i>Bacillus thuringiensis</i> Confusió sexual Clorantniliprol Clorpirifòs (1) (3) Emamectina Fenoxicarb (10) Indoxacarb Metil-clorpirifòs (1) Metoxifenocide Spinosad Tebufenocida Aplicació, si és possible, localitzada en els xanglots. Màxim 2 aplicacions contra cada una de les generacions carpòfagues.	<i>Bacillus thuringiensis</i> <i>Dibrachys affinis</i> <i>Dibrachys cavus</i> Campoplex capitator Crysopa mata Coccinèl·lids	Poda en verd (esfullament i escavallament) per a facilitar la ventilació i l'exposició dels xanglots.
Cotonet del taronger <i>Planococcus citri</i>	A l'hivern cal observar el percentatge de ceps amb presència de l'insecte. En vegetació cal observar el percentatge de brots i/o xanglots atacats a partir del quallat de fruits.	Cal intervindre només en raïm de taula. S'efectuarà el tractament hivernal quan se supere el 3 % de ceps atacats. En vegetació es tractarà quan se superen el 2 % de brots o l'1 % de xanglots atacats aprofitant el tractament contra la 2a generació de cucs de raïm.	Acetamiprid (2) Clorpirifòs (1) (3) Imidacloprid (1) (14) Metil-clorpirifòs (hivern) (1) (12) Spirotetramat (1) Es recomana, si és possible, l'aplicació a focus o rodals o només a les plantes afectades. Màxim 2 tractaments en vegetació.	<i>Crytolaemus montrouzieri</i> <i>Leptomastix dactilopii</i> <i>Anagrus pseudococci</i> <i>Leptomastix abnormis</i> <i>Prochiloneurus bolivari</i> <i>Signiphora conjugalis</i> <i>Coccinella septempunctata</i> <i>Chilocorus bipostulatus</i> <i>Scymus sp.</i>	Escorçament de troncs i braços durant l'hivern i crema posterior de les restes. Poda en verd per a afavorir l'aireig i impedir l'ombreg excessiu.
Escarabat pelut <i>Oxythyrea funesta</i>	Observació d'adults en primers estats fenològics	Aplicar a l'aparició de les primeres formes mòbils, especialment en primaveres seques	Clorpirifòs (1) (3) Indoxacarb Spinosad		Cal mantindre vegetació espontània en línies fins a floració.

<i>Plaga</i>	<i>Metodologia seguiment (*)</i>	<i>Criteris d'intervenció: llinars</i>	<i>Control químic o biotècnic: matèries actives</i>	<i>Control biològic i fauna auxiliar</i>	<i>Mètodes culturals</i>
Mosquit verd <i>Empoasca sp.</i> <i>Jacobiasca sp.</i>	Parany cromatòpic gros. S'observarà el nombre d'insectes per fulla (en 100 fulles de la zona intermèdia del sarment) abans de tractar la 2a i 3a generació de cucs del raïm.	En detectar augments importants de captures en parany i quan se supere 2 insecte/fulla en 2a gen. d'arna i 1 insecte/fulla en 3a gen. d'arna.	Acetamiprid Acrinatrín (9) Azadiractina Clorpirifòs (1) (3) Fenpiroximat Imidacloprid (1) (14) Indoxacarb Tiametoxam (14) Màxim 2 aplicacions./any llevat de casos excepcionals.	<i>Anagrus atomus</i>	
Trips de Califòrnia <i>Frankliniella occidentalis</i>	S'observarà el nombre de formes mòbils després de colpejar 100 xanglots des de l'inici de la floració fins a una setmana després de finalitzada la dita floració. Parany cromatòpic blau.	Només es tractarà en raïm de taula amb un llinar de 0,25 formes mòbils per xanglot.	Spinosad (R) Acrinatrín (9) Metil clorpirifòs Màxim 1 aplicació/any.	<i>Orius sp.</i> <i>Crysopa sp.</i>	Eliminar les males herbes abans de l'estat fenològic D-E (eixida i extensió de fulls), però no durant el període de floració-quallat.
Cucs grisos <i>Agrotis sp.</i> i altres	O bservació de ceps durant el desbrrament, observació dels primers danys en la brotada.	Sí s'hi observen gemmes mossegades.	Clorpirifòs (1) (3) Clorpirifos esquer Deltametrín	<i>Apanteles rufiorus</i> <i>Ichneumon sarcitorius</i> <i>Amblyteles armatarius</i> <i>Campoletis annylata</i> <i>Entomophthora megasperma</i> <i>Meteorus rubens</i>	Cal mantindre les males herbes a la primavera fins a l'estat E, almenys en la filera i eliminar-les a l'estiu.
Hàltica <i>Haltica ampelophaga</i>	Observació d'adults i postes en brots i fulles des de l'inici de la brotada fins a la floració.	Normalment no requereix intervenció pel control biològic natural.	Spinosad (R) Clorpirifòs (1) (3) Alfa cipermetrín	<i>Zicrona caerulea</i>	

Mosca de la fruita <i>Ceratitis capitata</i> i altres dípters	Captures en parany alimentaris i/o sexuals. Observació del percentatge de xanglots atacats.	Només en raïm de taula a primeres captures i/o quan se supere l'1 % de xanglots atacats.	Captura massiva d'adults en parany alimentaris i/o sexuals. Parany esterilitzants Betaciflutrin		Cal eliminar fruites afectades. Control de fruiters pròxims.
Castanyola <i>Vesperus xatarti</i>	Parany lluminos i/o sexuals de captura d'adults. S'observarà el percentatge % d'eclosió d'ous en ceps ocupats o parany de posta.	On s'observen símptomes de dany cal realitzar un tractament a l'eclosió de primers ous. El tractament serà localitzat a terra al voltant del cep.	Clorpirifòs (1) (3) Metil-clorpirifos (1)	Nematodes <i>Steinerna</i>	Parany de posta a la tardor i retirada a l'hivern. Cal eliminar els ceps molt atacats.
Pugons	Observació de 100 brots i 100 xanglots des de prefloració (estat G) fins a grandària pèsol. Màxima sensibilitat en floració-quallat.	Quan se sobrepassa el 5-10 % de xanglots amb presència de pugó.	Acetamiprid (2) Deltametrina Imidacloprid (14) (fins a grandària pèsol) Lambda cihalotrin	Coccinèl·lids Crisòpids	Poda en verd.
Brevipalp <i>Brevipalpus lewisi</i>	Observació del percentatge de brots o xanglots afectats en prefloració.	No superar l'1 % en raïm de taula o el 5 % en raïm de vi de brots o xanglots afectats.	Sofre en empolvorament Màxim 1 aplicació/any.		
Acariosi de la vinya <i>Calipitrimerus vitis</i>	Observació de 100 fulles terminals a contrallum en vegetació. Observació de 100 gemmes després de la poda hivernal.	50-100 àcar/full en vegetació o 1-3 àcar/gemma a l'hivern.	En vegetació: Azadiractina Sofre en empolvorament Spirodiclofen (2) Màxim 1 aplicació/any.	<i>Typhlodromus pyri</i>	Cal cremar les restes de poda. No s'han d'empeltar sarments de parcel·les atacades.
Erinosi de la vinya <i>Eriophyes vitis</i>	Observació del % percentatge de brots o xanglots afectats en prefloració.	Símptomes notables en brotada en el cas de l'erinosi.			

Plaga	Metodologia seguiment (*)	Criteris d'intervenció: llandars	Control químic o biotècnic: matèries actives	Control biològic i fauna auxiliar	Mètodes culturals
Aranya groga <i>Tetranychus urticae</i>	Observació del percentatge de ceps amb símptomes i complementàriament la presència de formes mòbils en fulles des d'inici de floració fins a inici del verolament.	– En raïm de taula cal tractar en observar-ne els primers focus, preferiblement de forma localitzada. Si l'atac és generalitzat s'actuarà en tota la parcel·la. – En raïm de vinificació cal actuar només quan se sobrepassen aquests llandars: Inici de floració: 5 % de ceps amb símptomes. Tractament 2a generació de cucs del raïm: 25 % de ceps amb símptomes. 2-3 setmanes més tard: 40 % de ceps amb símptomes.	Abamectina Azadiractina Sofre (4) Clofentecín (2) (3) Etoxazol (2) Fenpiroximat (2) Hexitiazox Spirodiclofen Cal procurar realitzar el tractament només als focus inicials. Màxim 2 aplicacions/any.	En general, important i suficient: <i>Typhlodromus phialatus</i> <i>Euseius scutalis</i> <i>Euseius stipulatus</i> <i>Ambliseius californicus</i> <i>Ambliseilla setosa</i> <i>Typhlodromus piri</i> Typhlodromus rhenanoides Phytoseiulus persimilis Anthoseius rhenanoides Ambliseius isotrichus Typhlodromus carmonae Stethorus punctillum Crisòpids	Cal eliminar les males herbes abans de l'inici de la brotada. Cal triar els plaguicides contra altres plagues menys perjudicials per als fitoseids útils.
Aranya roja Panonychus ulmi	A l'hivern cal observar el percentatge de brocades ocupades per postes. En vegetació cal observar % el percentatge de fulles ocupades per formes mòbils.	S'actuarà quan se sobrepassen aquests nivells: Hivern: 20 % brocades ocupades. Vegetació: Estats E/F fins a estiu: 20-25 % fulles ocupades. Parada estiu: 15-20 % fulles ocupades.	Abamectina Acrinatrin (2) (9) Azadiractina Sofre Clofentecín (2) (3) Etoxazol (2) Hexitiazox (2) Fenpiroximat (2) Spirodiclofen (2) Màxim 2 aplicacions/any.	La mateixa que l'aranya groga tacada, que sol controlar de forma natural la plaga.	Cal cremar la fusta de poda. Cal triar els plaguicides contra altres plagues menys perjudicials per als seus enemics naturals (fitoseids).

Malaltia	Metodologia seguiment (*)	Estratègia d'intervenció	Control químic o biotècnic: matèries actives	Mètodes culturals
Mildiu <i>Plasmopara viticola</i>	Control de temperatura, pluges, humitat relativa i fenologia, si és possible de forma automàtica per a aplicació de modelització. Observació de símptomes en fulles per a la valoració del risc.	Cal actuar segons les indicacions del model. És aconsellable el primer tractament preventiu quan es complisca la regla dels «3 deus», encara que en raïm de vinificació pot esperar-se a primeres taques. Els tractaments posteriors es donaran en funció del període d'incubació, persistència dels fungicides utilitzats i risc segons factors climàtics. És aconsellable un tractament preventiu a l'inici de floració amb un fungicida sistèmic.	Oli de taronja Azoxistrobín (R) (pen) Productes cúprics (R) Piraclostrobin (13) (R) (pen) Benalaxil (sist) (5) Benalaxil M (kiralaxil) (5) Bentiavalicarb (pen) (5) Ciazofamida (7) Cimoxanil (pen) Dimetomorf (pen) Famoxadona (5) Folpet (3) (4) Fosetil-Al (sist) Fosfonato potàssic Fluopicolida (5) (7) Iprovalicarb (sist) (3) (5) Mancozeb Mandipropamid (5) Maneb (5) Metalaxil (sist) Metalaxil-M (mefenoxam) (sist) (5) Metiram Piraclostrobin Propineb (5) Valifenalato (5) Zoxamida (5) Aquestes matèries actives poden utilitzar-se soles o en mescles segons la seua autorització, en les condicions d'ús pròpies de cada formulació Alternar matèries actives. En productes penetrants o sistèmics, no s'han de realitzar més de 3 aplicacions amb el mateix fungicida	Poda en verd per a afavorir l'aireig. Cal eliminar rebrotos del tronc. Cal limitar l'adobament per a evitar un vigor excessiu.

Malaltia	Metodologia seguiment (*)	Estratègia d'intervenció	Control químic o biotècnic: matèries actives	Mètodes culturals
Oïdi <i>Uncinula necatori</i>	Observació de brots i xanglots per a la detecció de símptomes. Utilització d'estacions meteorològiques automàtiques per a la valoració del risc.	Malaltia endèmica que requereix tractaments preventius. El període de màxim risc es localitza entre floració i verolament. Com a mínim es recomanen 3 aplicacions (inici floració, grans de la grandària del pèsol i abans del verol), encara que aquest nombre pot incrementar-se en el cas de condicions climàtiques favorables i sensibilitat varietal, respectant la persistència dels productes utilitzats. Es recomana l'ús d'estacions meteorològiques avisadores automàtiques. Es recomana no tractar a partir del verolament.	Oli de taronja Ampelomyces quisqualis Azoxistrobín (R) (7) Sofre (R) Boscalida Bupirimato Carbonat d'hidrogen de potassi Ciflufenamida (5) Ciproconazol Difenoconazol Dimetomorf (5) Eugenol (5) Fenbuconazol (3) Fluopiram Folpet (5) Geraniol (5) Kresoxim-metil (R) (7) Laminarin Meptildinocap Metil-tiofanato (3) Metrafenona (7) Myclobutanil Penconazol Piraclostrobin (R) (7) (13) Propiconazol Proquinazid (6) Quinoxifen Spiroxamina (3) (5) Tebuconazol Tetraconazol Timol (5) Triadimenol Trifloxistrobin (R) (7) Cal alternar matèries actives, amb mecanismes d'acció distints.	Podes en verd per a afavorir l'aireig i la penetració dels fungicides. Sistemes de formació que afavorisquen l'aireig. Crema de restes de poda afectades. Cal limitar l'adobament per a evitar un vigor excessiu.

Podredumbre grisa <i>Botrytis cinerea</i>	Control de factors climàtics per a estimar el risc. Si és possible, cal utilitzar estacions meteorològiques automàtiques. Observació de xanglots per a detecció de símptomes des de l'inici de la floració al quallat i des de l'inici de la maduració a la recol·lecció.	En maduració de raïm de taula són aconsellables tractaments preventius en períodes de risc (regla 15-15), especialment en floració, a l'inici del verol i 3-4 setmanes abans de la verema. En el cas de raïm de taula embossat es realitzarà un tractament preventiu fix abans d'embossar. Si es disposa d'estacions meteorològiques automàtiques, cal seguir les indicacions de risc del model.	Aereobasidium pullulans Bacillus subtilis Boscalida Carbonat d'hidrogen de potassi Ciprodinil (5) Dietofencarb Eugeniol (5) Fenhexamida Fenpirazamina Fludioxonil (5) Fluopiram Folpet (3) (4) Geraniol (5) Iprodiona Mepanipirim (8) Metil-tiofanato (3) Pirimetaniol Tebuconazol Tiram (3) Timol (5) Màxim 3 – 4 aplicacions/any sense repetir productes de la mateixa família més de 2 vegades.	Ús de portaempelts poc vigorosos. Ús de varietats poc sensibles. Cal evitar cultius molt vigorosos. Poda equilibrada i esfullament o escavallament per a facilitar l'aireig. Cal evitar tota classe de ferides en les baies. Cal evitar, si és possible, estrès hídric.

<i>Malaltia</i>	<i>Metodologia seguiment (*)</i>	<i>Estratègia d'intervenció</i>	<i>Control químic o biotècnic: matèries actives</i>	<i>Mètodes culturals</i>
Podridura àcida <i>Acetobacter sp.</i>, <i>Kloeoclera apiculata</i>, <i>Saccharomyces viti</i> i secundàries <i>Aspergillus niger</i>, <i>Alternaria sp.</i>, <i>Rhizopus nigricans</i>, <i>Cladosporium herbarum</i>, <i>Penicillium sp.</i>	Cal observar la presència de danys en xanglots des de l'inici de la maduresa.			Les indicades per a la podridura grisa. Cal suprimir els rebuigs de cellers o restes de xanglots.
Excoriosi <i>Phomopsis viticola</i>	Observació de símptomes en brotada i durant la poda per a detectar els danys en la base dels brots i els xanglots.	Són preferibles les pràctiques culturals, però en cas de danys d'una certa consideració poden efectuar-se tractaments després del desbarrant, protegint especialment els estats fenològics D i E, quan les condicions meteorològiques siguen les adequades.	Fluopicolida (5) Folpet (3) (4) Fosetil-Al (5) MancozebManebMetalaxil (5) Metiram Propineb (5) Productes cúprics (5) Màxim 2 aplicacions/any.	Cal eliminar fusta amb símptomes durant la poda. Cal cremar les restes de poda. No s'ha d'agafar material per a empeltar de plantes afectades.
Podridura negra (black-rot) <i>Guignardia bidwelii</i>	Observació de primeres taques en fulles i posteriorment atacs en xanglot. Control de temperatures i pluges.	Aplicacions preventives en cas de condicions favorables (temperatures superiors a 10° C i pluges), des del desbarrant, en zones on s'hagen observat danys en anys anteriors.	Azoxistrobín Benalaxil-M (5) Cimoxanil (5) Ciflufenamida (5) Difeconazol Folpet (4) (5) Fosetil-Al (5) Fluopicolida (5) Mancozeb Metalaxil (5) Metiram Micllobutanil Productes cúprics (5) Prpiconazol Propineb (5) Tebuconazol (3) (5) Trifloxistrobín (5) Aquestes matèries actives poden utilitzar-se soles o en mescles segons la seua autorització, en les condicions d'ús pròpies de cada formulació Màxim 2 aplicacions/any.	Eliminar vinyes abandonades. Cal cremar les restes de poda. En el treball mecànic és preferible una llaurada primerenca a la primavera per a soterrar l'inòcul.

<i>Malaltia</i>	<i>Metodologia seguiment (*)</i>	<i>Estratègia d'intervenció</i>	<i>Control químic o biotècnic: matèries actives</i>	<i>Mètodes culturals</i>
Fongs de la fusta (llampat dels ceps, eutipiosi i altres)	Observació de símptomes i en cas de dubte diagnòstic de laboratori. Marcatge de ceps per a intervindre de forma específica sobre aquests durant la parada vegetativa.	Només pràctiques culturals.		Cal utilitzar material de plantació o reproducció sa. Cal retardar la poda hivernal i realitzar-la en temps sec i s'han de desinfectar els estris de poda entre planta i planta. Cal començar la poda per plantes sense símptomes. Cal procurar fer els talls de poda verticals. S'han d'evitar grans talls de poda. Si se'n fan, cal aplicar un màstic protector/cicatritzant. Cal cremar les restes de poda de ceps afectades. En el cas de ceps molt afectats s'han d'arrancar i cremar. En el cas particular d'atacs d'eutipiosi es pot realitzar una poda severa fins a aconseguir fusta sana per a forçar el rebrot del cep. En cas d'atacs de llampat amb ceps parcialment afectats, es pot eliminar per mitjà de poda la part afectada, desinfectant les tises de podar, i aplicar màstic protector a la ferida. També és útil el mètode tradicional d'obrir el tronc amb una destrat, impedit que es tanque col·locant una pedra (el fong no pot sobreviure en presència d'aire). En les noves plantacions evitar les situacions d'estrés.

* * * * *

ANEXO III
Abonado en vid

IMPLANTACIÓN (vino y mesa)	RECOMENDADO		NO PERMITIDO	
Materia orgánica, fósforo y potasio	1-2 % según análisis terreno		<0,5 %	
	tm/ha		tm/ha	
UVA DE VINO	3-5	5-10	3-5	5-10
Nitrógeno	15-20 UF/ha	20-30 UF/ha	>25 UF/ha	>40 U.F./ha
Fósforo	10-15 UF/ha	15-20 UF/ha	>20 UF/ha	>25 UF/ha
Potasio	20-30 UF/ha	30-40 UF/ha	>40 UF/ha	>50 UF/ha
	tm/ha		tm/ha	
UVA DE MESA	10-20	20-30	10-20	20-30
Nitrógeno	50-75 UF/ha	100-125 UF/ha	>100 UF/ha	>150 U.F./ha
Fósforo	30-50 UF/ha	75 UF/ha	>60 UF/ha	>100 UF/ha
Potasio	65-125 UF/ha	150 UF/ha	>150 UF/ha	>200 UF/ha

ANEXO IV
Niveles críticos de nutrientes en hojas de vid

A. Uva de mesa

Elemento	Carencia	Óptimo	Exceso
Nitrógeno %MS	<2,20	2,60-2,80	>3,00
Fósforo %MS	<0,12	0,17-0,21	>0,23
Potasio %MS	<0,95	1,15-1,35	>1,55
Magnesio %MS	<0,15	0,30-0,45	>0,55
Calcio %MS	<1,50	2,00-3,00	>3,50
Hierro ppm.	<100	200-400	>500
Zinc ppm.	<20	40-100	>400
Manganeso ppm.	<25	25-100	>150
Boro ppm.	<15	25-70	>180

B. Uva de vino

Elemento	Carencia	Óptimo	Exceso
Nitrógeno %MS	<2,25	2,65-2,85	>3,00
Fósforo %MS	<0,10	0,15-0,19	>0,21
Potasio %MS	<0,50	0,70-0,90	>1,10
Magnesio %MS	<0,22	0,37-0,52	>0,62
Calcio %MS	<2,50	3,00-4,00	>4,50
Hierro ppm.	<150	250-450	>550
Zinc ppm.	<5	15-25	>50
Manganeso ppm.	<40	60-140	>200
Boro ppm.	<15	25-40	>60

ANEXO V
Estrategia de control integrado

<i>Plaga</i>	<i>Metodología seguimiento (*)</i>	<i>Criterios de intervención: umbrales</i>	<i>Control químico o biotécnico: materias activas</i>	<i>Control biológico y fauna auxiliar</i>	<i>Métodos culturales</i>
Polilla del racimo <i>Lobesia botrana</i>	Capturas de adultos en trampas sexuales y/o alimenticias y observación de huevos y larvas en 100 racimos (4 racimos/cepa de distintas orientaciones, en 25 cepas).	En 1.ª generación no se recomienda intervenir. En 2.ª y 3.ª generación en uva de mesa intervenir al superar el 1 % de racimos atacados. En uva de vinificación intervenir cuando se superen el 10 % de racimos con presencia de plaga en 2.ª generación y el 5 % en 3.ª generación.	Azadiractin Bacillus thuringiensis Confusión sexual Clorantniliprol Clorpirifos (1) (3) Emamectina Fenoxicarb (10) Indoxacarb Metil clorpirifos (1) Metoxifenocide Spinosad Tebufenocida Aplicación, si es posible, localizada en los racimos. Máximo 2 aplicaciones contra cada una de las generaciones carpófagas.	<i>Bacillus thuringiensis</i> <i>Dibrachys affinis</i> <i>Dibrachys cavus</i> <i>Campoplex capitator</i> <i>Crysopa carnea</i> Coccinélidos	Poda en verde (deshojado y desnietado) para facilitar la ventilación y exposición de los racimos.
Cotonet o melazo Planococcus citri	En invierno observar el % de cepas con presencia del insecto. En vegetación observar el % de brotes y/o racimos atacados a partir del cuajado de frutos.	Intervenir solo en uva de mesa. Se efectuará el tratamiento invernal cuando se supere el 3 % de cepas atacadas. En vegetación se tratará cuando se superen el 2 % de brotes o el 1 % de racimos atacados aprovechando el tratamiento contra la 2.ª generación de polilla.	Acetamiprid (2) Clorpirifos (1) (3) Imidacloprid (1) (14) Metil clorpirifos (invierno) (1) (12) Spirotetramat (1) Se recomienda, si es posible, la aplicación a focos o rodales o solo a las plantas afectadas. Máximo 2 tratamientos en vegetación.	<i>Crytolaemus montrouzieri</i> <i>Leptomastix dactilopii</i> <i>Anagrus pseudococci</i> <i>Leptomastix abnormis</i> <i>Prochiloneurus bolivari</i> <i>Signiphora conjugalis</i> <i>Coccinella septempunctata</i> <i>Chilocorus bipostulatus</i> <i>Scymus sp.</i>	Descortezado de troncos y brazos durante el invierno y quema posterior de los restos. Poda en verde para favorecer la aireación e impedir el excesivo sombreado.
Escarabajo del sudario <i>Oxythyrea funesta</i>	Observación de adultos en primeros estados fenológicos	Aplicar a la aparición de las primeras formas móviles, especialmente en primavera secas	Clorpirifos (1) (3) Indoxacarb Spinosad		Mantener vegetación espontánea en líneas hasta floración.

<i>Plaga</i>	<i>Metodología seguimiento (*)</i>	<i>Criterios de intervención: umbrales</i>	<i>Control químico o biotécnico: materias activas</i>	<i>Control biológico y fauna auxiliar</i>	<i>Métodos culturales</i>
Mosquito verde <i>Empoasca sp.</i> <i>Jacobiasca sp.</i>	Trampas cromatrópicas amarillas. Se observará el número de insectos por hoja (en 100 hojas de la zona intermedia del sarmiento) antes de tratar la 2.ª y 3.ª generación de polilla.	Al detectar aumentos importantes de capturas en trampas y cuando se supere 2 insecto/hoja en 2.ª gen. de polilla y 1 insecto/hoja en 3.ª gen. de polilla.	Acetamiprid Acrinatrín (9) Azadiractina Clorpirifos (1) (3) Fenpiroximato Imidacloprid (1) (14) Indoxacarb Tiametoxam (14) Máximo 2 aplicac./año salvo casos excepcionales.	<i>Anagrus atomus</i>	
Trips de las flores <i>Frankliniella occidentalis</i>	Se observará el número de formas móviles tras golpeo de 100 racimos desde el inicio de la floración hasta una semana después de finalizada dicha floración. Trampas cromatrópicas azules.	Sólo se tratará en uva de mesa con un umbral de 0,25 formas móviles por racimo.	Spinosad (R) Acrinatrín (9) Metil clorpirifos Máximo 1 aplicación/año.	<i>Orius sp.</i> <i>Crysopa sp.</i>	Eliminar las malas hierbas antes del estado fenológico D-E (salida y extensión de hojas), pero no durante el periodo de floración-cuajado.
Gusanos grises <i>Agrotis sp.</i> y otros	Observación de cepas durante el desborre, observando los primeros daños en la brotación.	Si se observan yemas mordidas.	Clorpirifos (1) (3) Clorpirifos cebo Deltametrina	<i>Apanteles ruflosus</i> <i>Ichneumon sarcitorius</i> <i>Amblyteles armatrius</i> <i>Campoletis annylata</i> <i>Entomophthora megasperma</i> <i>Meteorus rubens</i>	Mantener las malas hierbas en primavera hasta el estado E, al menos en la hilera y eliminarlas en verano.
Altica <i>Haltica ampelophaga</i>	Observación de adultos y puestas en brotes y hojas desde el inicio de la brotación hasta la floración.	Normalmente no requiere intervención por el control biológico natural.	Spinosad (R) Clorpirifos (1) (3) Alfa cipermetrin	<i>Zicrona caerulea</i>	

Mosca de la fruta <i>Ceratitis capitata</i> y otros dípteros	Capturas en trampas alimenticias y/o sexuales. Observación del % de racimos atacados.	Sólo en uva de mesa a primeras capturas y/o cuando se supere el 1 % de racimos atacados.	Captura masiva de adultos en trampas alimenticias y/o sexuales. Trampas esterilizantes Betaciflutrin		Eliminar frutas afectadas. Control de frutales próximos.
Castañeta <i>Vesperus xatarti</i>	Trampas luminosas y/o sexuales de captura de adultos. Se observará del % de eclosión de huevos en cepas ocupadas o trampas de puesta.	Donde se observen síntomas de daño realizar un tratamiento a la eclosión de primeros huevos. El tratamiento será localizado en el suelo alrededor de la cepa.	Clorpirifos (1) (3) Metil-clorpirifos (1)	Nemátodos <i>Steinerna</i>	Trampas de puesta en otoño y retirada en invierno. Eliminar las cepas muy atacadas.
Pulgones	Observación de 100 brotes y 100 racimos desde prefloración (estado G) hasta grano tamaño guisante. Máxima sensibilidad en floración-cuajado.	Cuando se sobrepase el 5-10 % de racimos con presencia de pulgón.	Acetamiprid (2) Deltametrina Imidacloprid (14) (hasta tamaño guisante) Lambda cihalotrin	Coccinelidos Crisópidos	Poda en verde.
Acaro de la roña <i>Brevipalpus lewisi</i>	Observación del % de brotes o racimos afectados en prefloración.	No superar el 1 % en uva de mesa o el 5 % en uva de vino de brotes o racimos afectados.	Azufre en espolvoreo Máximo 1 aplicación/año.		
Acariosis Calipitrimerus vitis	Observación de 100 hojas terminales al trasluz en vegetación. Observación de 100 yemas después de la poda invernal.	50-100 acaros/hoja en vegetación o 1-3 acaros/yema en invierno.	En vegetación: Azadiractina Azufre en espolvoreo Spirodiclofen (2) Máximo 1 aplicación/año.	Typhlodromus pyri	Quemar restos de poda. No injertar sarmientos de parcelas atacadas.
Erinosis <i>Eriophyes vitis</i>	Observación del % de brotes o racimos afectados en prefloración.	Síntomas notables en brotación en el caso de la eriosis.			

Plaga	Metodología seguimiento (*)	Criterios de intervención: umbrales	Control químico o biotécnico: materias activas	Control biológico y fauna auxiliar	Métodos culturales
Araña amarilla <i>Tetranychus urticae</i>	Observación del % de cepas con síntomas y complementaria-mente la presencia de formas móviles en hojas desde inicio de floración hasta inicio de envero.	– En uva de mesa tratar al observar los primeros focos, preferiblemente de forma localizada. Si el ataque es generalizado se actuará en toda la parcela. – En uva de vinificación actuar solo cuando se sobrepasen estos umbrales: Inicio de floración: 5 % de cepas con síntomas. Trat. 2.ª gen. de polilla del racimo: 25 % de cepas con síntomas. 2-3 semanas más tarde: 40 % de cepas con síntomas.	Abamectina Azadiractina Azufre (4) Clofentecin (2) (3) Etoxazol (2) Fenpiroximato (2) Hexitiazox Spirodiclofen Procurar realizar el tratamiento solo a los focos iniciales. Máximo 2 aplicac./año.	En general importante y suficiente: <i>Typhlodromus phialatus</i> <i>Euseius scutalis</i> <i>Euseius stipulatus</i> <i>Ambliseius californicus</i> <i>Ambliseilla setosa</i> <i>Typhlodromus piri</i> <i>Typhlodromus rhenanoides</i> <i>Phytoseiulus persimilis</i> <i>Anthoseius rhenanuidos</i> <i>Ambliseius isotrichus</i> <i>Typhlodromus carmonae</i> <i>Stethorus punctillum</i> <i>Crisopidos</i>	Eliminar las malas hierbas antes del inicio de la brotación. Elegir los plaguicidas contra otras plagas menos perjudiciales para los fitoseidos útiles.
Araña roja <i>Panonychus ulmi</i>	En invierno observar el % de pulgares ocupados por puestas. En vegetación observar el % de hojas ocupadas por formas móviles.	Se actuará cuando se sobrepasen estos niveles: Invierno: 20 % pulgares ocupados. Vegetación: Estados E/F hasta verano: 20-25 % hojas ocupadas. Parada verano: 15-20 % hojas ocupadas.	Abamectina Acrinatrín (2) (9) Azadiractina Azufre Clofentecin (2) (3) Etoxazol (2) Hexitiazox (2) Fenpiroximato (2) Spirodiclofen (2) Máximo 2 aplicac./año.	La misma que la araña amarilla, que suele controlar de forma natural a la plaga.	Quemar la madera de poda. Elegir los plaguicidas contra otras plagas menos perjudiciales para sus enemigos naturales (fitoseidos).

Enfermedad	Metodología seguimiento (*)	Estrategia de intervención	Control químico o biotécnico: materias activas	Métodos culturales
Mildiu <i>Plasmopara viticola</i>	Control de temperatura, lluvias, humedad relativa y fenología, a ser posible de forma automática para aplicación de modelización. Observación de síntomas en hojas para la valoración del riesgo.	Actuar según las indicaciones del modelo. Es aconsejable el primer tratamiento preventivo cuando se cumpla la regla de los «3 dieces», aunque en uva de vinificación puede esperarse a primeras manchas. Los posteriores tratamientos se darán en función del periodo de incubación, persistencia de los fungicidas empleados y riesgo según factores climáticos. Es aconsejable un tratamiento preventivo al inicio de floración con un fungicida sistémico.	Aceite de naranja Azoxistrobin (R) (pen) Productos cúpricos (R) Piraclostrobin (13) (R) (pen) Benalaxil (sist) (5) Benalaxil M (kiralaxil) (5) Bentiavalicarb (pen) (5) Ciazofamida (7) Cimoxanilo (pen) Dimetomorf (pen) Famoxadona (5) Folpet (3) (4) Fosetil-Al (sist) Fosfonato potásico Fluopicolida (5) (7) Iprovalicarb (sist) (3) (5) Mancozeb Mandipropamid (5) Maneb (5) Metalaxil (sist) Metalaxil-M (mefenoxam) (sist) (5) Metiram Piraclostrobin Propineb (5) Valifenalato (5) Zoxamida (5) Estas materias activas pueden utilizarse solas o en mezclas según su autorización, en las condiciones de uso propias de cada formulación Alternar materias activas. En productos penetrantes o sistémicos no realizar más de 3 aplicaciones con el mismo fungicida	Poda en verde para favorecer la aireación. Eliminar rebrotes del tronco. Limitar el abonado para evitar excesivo vigor.

Enfermedad	Metodología seguimiento (*)	Estrategia de intervención	Control químico o biotécnico: materias activas	Métodos culturales
Oidio <i>Uncinula necator</i>	Observación de brotes y racimos para la detección de síntomas. Utilización de estaciones meteorológicas automáticas para la valoración del riesgo.	Enfermedad endémica que requiere tratamientos preventivos. El periodo de máximo riesgo se localiza entre floración y envero. Como mínimo se recomiendan 3 aplicaciones (inicio floración, granos tamaño guisante y antes del envero), aunque este número puede incrementarse en el caso de condiciones climáticas favorables y sensibilidad varietal, respetando la persistencia de los productos utilizados. Se recomienda el empleo de estaciones meteorológicas avisadoras automáticas. Se recomienda no tratar a partir del envero.	Aceite de naranja Ampelomyces quisqualis Azoxistrobin (R) (7) Azufre (R) Boscalida Bupirimato Carbonato de hidrógeno de potasio Ciflufenamida (5) Ciproconazol Difenoconazol Dimetomorf (5) Eugenol (5) Fenbuconazol (3) Fluopiram Folpet (5) Geraniol (5) Kresoxim-metil (R) (7) Laminarin Meptildinocap Metil-tiofanato (3) Metrafenona (7) Myclobutanil Penconazol Piraclostrobin (R) (7) (13) Propiconazol Proquinazid (6) Quinoxifen Spiroxamina (3) (5) Tebuconazol Tetraconazol Timol (5) Triadimenol Trifloxistrobin (R) (7) Alternar materias activas, con mecanismos de acción distintos.	Podas en verde para favorecer la aireación y la penetración de los fungicidas. Sistemas de formación que favorezcan la aireación. Quema de restos de poda afectados. Limitar el abonado para evitar excesivo vigor.

Podredumbre gris <i>Botrytis cinerea</i>	Control de factores climáticos para estimar el riesgo. A ser posible utilizar estaciones meteorológicas automáticas. Observación de racimos para detección de síntomas desde el inicio de la floración al cuajado y desde el inicio de la maduración a la recolección.	En maduración de uva de mesa son aconsejables tratamientos preventivos en periodos de riesgo (regla 15-15), especialmente en floración, a inicio del envero y 3-4 semanas antes de la vendimia. En el caso de uva de mesa embolsada se realizará un tratamiento preventivo fijo antes de embolsar. Si se dispone de estaciones meteorológicas automáticas, seguir las indicaciones de riesgo del modelo.	Aereobasidium pullulans Bacillus subtilis Boscalida Carbonato de hidrógeno de potasio Ciprodinil (5) Dietofencarb Eugeniol (5) Fenhexamida Fenpirazamina Fludioxonil (5) Fluopiram Folpet (3) (4) Geraniol (5) Iprodiona Mepanipirim (8) Metil-tiofanato (3) Pirimetanil Tebuconazol Tiram (3) Timol (5) Máximo 3 – 4 aplicac./año, no repitiendo productos de la misma familia más de 2 veces.	Empleo de portainjertos poco vigorosos. Empleo de variedades poco sensibles. Evitar cultivos muy vigorosos. Poda equilibrada y deshojado o desnietado para facilitar la aireación. Evitar todo tipo de heridas en las bayas. Evitar, si es posible, estrés hídrico.

Enfermedad	Metodología seguimiento (*)	Estrategia de intervención	Control químico o biotécnico: materias activas	Métodos culturales
Podredumbre ácida <i>Acetobacter sp.</i> , <i>Kloeoclera apiculata</i> , <i>Saccharomyces viti</i> y secundarias <i>Aspergillus niger</i> , <i>Alternaria sp.</i> , <i>Rhizopus nigricans</i> , <i>Cladosporium herbarum</i> , <i>Penicillium sp.</i>	Observar la presencia de daños en racimos desde el inicio de la madurez.			Las indicadas para la podredumbre gris. Suprimir los desechos de bodegas o restos de racimos.
Excoriosis <i>Phomopsis viticola</i>	Observación de síntomas en brotación y durante la poda para detectar los daños en la base de los brotes y los racimos.	Son preferibles las prácticas culturales, pero en caso de daños de cierta consideración pueden efectuarse tratamientos después el desborre, protegiendo especialmente los estados fenológicos D y E, cuando las condiciones meteorológicas sean las adecuadas.	Fluopicolida (5) Folpet (3) (4) Fosetil-Al (5) MancozebManebMetalaxil (5) Metiram Propineb (5) Productos cúpricos (5) Máximo 2 aplicac./año.	Eliminar madera con síntomas durante la poda. Quemar restos de poda. No tomar material para injertar de plantas afectadas.
Black-rot <i>Guignardia bidwelii</i>	Observación de primeras manchas en hojas y posteriormente ataques en racimo. Control de temperaturas y lluvias.	Aplicaciones preventivas en caso de condiciones favorables (temperaturas superiores a 10 °C y lluvias), desde el desborre, en zonas donde se hayan observado daños en años anteriores.	Azoxistrobin Benalaxil-M (5) Cimoxanilo (5) Ciflufenamida (5) Difeconazol Folpet (4) (5) Fosetil-Al (5) Fluopicolida (5) Mancozeb Metalaxil (5) Metiram Micllobutanil Productos cúpricos (5) Prpiconazol Propineb (5) Tebuconazol (3) (5) Trifloxistrobin (5) Estas materias activas pueden utilizarse solas o en mezclas según su autorización, en las condiciones de uso propias de cada formulación Máximo 2 aplic./año.	Eliminar viñas abandonadas. Quemar restos de poda. En el laboreo mecánico es preferible una labor temprana en primavera para enterrar el inóculo.

<i>Enfermedad</i>	<i>Metodología seguimiento (*)</i>	<i>Estrategia de intervención</i>	<i>Control químico o biotécnico: materias activas</i>	<i>Métodos culturales</i>
Hongos de la madera (yesca, eutipiosis y otros)	Observación de síntomas y en caso de duda diagnóstico de laboratorio. Marcaje de cepas para intervenir de forma específica sobre ellas durante la parada vegetativa.	Sólo prácticas culturales.		Utilizar material de plantación o reproducción sano. Retrasar la poda invernal y realizarla en tiempo seco desinfectando los útiles de poda entre planta y planta. Comenzar la poda por plantas sin síntomas. Procurar hacer los cortes de poda verticales. Evitar grandes cortes de poda. Caso de efectuarse aplicar un mastic protector/cicatrizante. Quemar los restos de poda de cepas afectadas. En caso de cepas muy afectadas se deben arrancar y quemar. En el caso particular de ataques de eutipiosis se puede realizar una poda severa hasta alcanzar madera sana para forzar el rebrote de la cepa. En caso de ataques de yesca con cepas parcialmente afectadas, se puede eliminar mediante poda la parte afectada, desinfectando las tijeras de podar y aplicar mástic protector a la herida. También es útil el método tradicional de abrir el tronco con un hacha, impidiendo que se cierre colocando una piedra (el hongo no puede sobrevivir en presencia de aire). En las nuevas plantaciones evitar las situaciones de estrés.

ANNEX V

Estratègia de control integrat

(*) Sistema de mostratge: excepte en els casos en què s'especifique el contrari, les observacions s'efectuaran en 100 ceps per unitat cultural homogènia.

(1) Màxim dues aplicacions a l'any, independentment del paràsit que combaten.

(2) Màxim una aplicació a l'any, independentment del paràsit que combaten.

(3) Només en raïm de vinificació

(4) Només fins a l'inici de verolament.

(5) Només en mescles autoritzades.

(6) En parrals de vinya i raïm de taula només en mescles autoritzades.

(7) Màxim tres aplicacions a l'any.

(8) No autoritzat en parrals de vinya

(9) Només en parrals de vinya i en raïm de taula.

(10) Cal aplicar a l'inici del vol

(11) Fins a la floració

En raïm de taula, només tractament a l'hivern.

En raïm de taula, només en mescles autoritzades.

Només després de la floració.

(R) Producte recomanat.

(pen) Producte penetrant.

(sist) Producte sistèmic.

Notes:

a) Les matèries actives indicades en aquest annex V contra cada plaga, podran excepcionalment ser utilitzades contra altres plagues, sempre que estiguen registrades contra aquestes altres i es respecten les restriccions establides en el reglament de producció integrada.

b) En situacions molt excepcionals podran autoritzar-se altres matèries actives no previstes en aquesta norma tècnica sempre que estiga el seu ús registrat en el cultiu i en siga autoritzat per escrit l'ús per a la producció integrada en vinya per la Direcció General de Producció Agrària i Ramaderia, amb les condicions i limitacions que assenyale l'autorització.

c) El fet que un organisme aparega esmentat en l'annex V no obliga l'operador a realitzar-ne el seguiment. No obstant això, el no-seguiment d'algun d'aquests organismes, com que no constitueix plaga en la zona de cultiu, ha d'estar ben justificat.

d) No obstant la previsió de matèries actives admeses en l'annex V en el cultiu de la vinya, i ateses les freqüents renovacions o canvis en les condicions d'ús, el responsable de l'explotació ha de verificar abans del seu ús la vigència de l'autorització del formulat comercial i de l'ús i cultiu per al qual l'haja d'utilitzar, per mitjà de la corresponent consulta al Registre Oficial de Productes Fitosanitaris del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, adreça web:

<http://www.magrama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/fitos.asp>

ANEXO V

Estrategia de control integrado

(*) Sistema de muestreo: salvo en los casos en que se especifique lo contrario, las observaciones se efectuarán en 100 cepas por unidad cultural homogénea.

(1) Máximo dos aplicaciones al año, independientemente del parásito que combatan.

(2) Máximo una aplicación al año, independientemente del parásito que combatan.

(3) Sólo en uva de vinificación

(4) Sólo hasta inicio de envero.

(5) Sólo en mezclas autorizadas.

(6) En parrales de vid y uva de mesa solo en mezclas autorizadas.

(7) Máximo tres aplicaciones al año.

(8) No autorizado en parrales de vid

(9) Sólo en parrales de vid y en uva de mesa

(10) Aplicar al inicio del vuelo

(11) Hasta floración

En uva de mesa, solo tratamiento en invierno

En uva de mesa solo en mezclas autorizadas

Sólo después de floración.

(R) Producto recomendado.

(pen) Producto penetrante.

(sist) Producto sistémico.

Notas:

a) Las materias activas indicadas en este anexo V contra cada plaga, podrán excepcionalmente ser utilizadas contra otras plagas, siempre que estén registradas contra las mismas y se respeten las restricciones establecidas en el reglamento de producción integrada.

b) En situaciones muy excepcionales podrán autorizarse otras materias activas no contempladas en esta norma técnica siempre que, estando su uso registrado en el cultivo, sea autorizada por escrito su utilización para la producción integrada en vid por la Dirección General de Producción Agraria y Ganadería, con las condiciones y limitaciones que señale dicha autorización.

c) El hecho de que un organismo aparezca citado en el anexo V no obliga al operador a realizar su seguimiento. No obstante, el no seguimiento de alguno de estos organismos, al no constituir plaga en dicha zona de cultivo, deberá estar debidamente justificado.

d) No obstante la previsión de materias activas admitidas en el anexo V en el cultivo de la vid, y dados las frecuentes renovaciones o cambios en las condiciones de uso, el responsable de la explotación deberá verificar antes de su uso la vigencia de la autorización del formulado comercial y del uso y cultivo para el que lo vaya a emplear, mediante la correspondiente consulta al Registro Oficial de Productos Fitosanitarios del Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, dirección web:

<http://www.magrama.gob.es/es/agricultura/temas/sanidad-vegetal/productos-fitosanitarios/fitos.asp>